

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Hrozba náboženského terorismu v ČR

Kristýna Vrecková

Bakalářská práce

2018

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2017/2018

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Kristýna Vrecková**
Osobní číslo: **E15054**
Studijní program: **B6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Management ochrany podniku a společnosti**
Název tématu: **Hrozba náboženského terorismu v ČR**
Zadávací katedra: **Ústav regionálních a bezpečnostních věd**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Záměrem bakalářské práce je zachytit podstatu náboženského terorismu, s akcentem na islámský terorismus, jehož projevy eskalují v posledních letech a představují i hrozbu pro obyvatele ČR. V návaznosti na to bude zjišťován způsob vnímání této hrozby v české společnosti a komparován s příslušnými bezpečnostními strategiemi ČR.

Osnova:

- Terorismus jako válka proti civilistům a ochrana lidských práv.
- Specifika náboženského terorismu.
- Vnímání náboženského terorismu jako bezpečnostní hrozby v ČR.
- Formulace závěru a doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: cca 35 stran

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

BÍLKOVÁ, Veronika. Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-513-5.

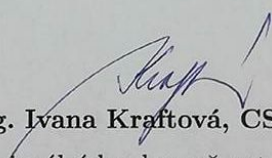
CARR, Caleb. Dějiny terorismu: dějiny války proti civilistům : od starověku po současnost. Praha: Práh, 2002. ISBN 80-725-2063-6.

FILIPEC, Ondřej. Fenomén terorismus: česká perspektiva. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017. ISBN 978-80-244-5040-7.

HVÍŽĎALA, Karel, Karel SCHWARZENBERG, Martin RYŠAVÝ, et al. Evropa, Rusko, teroristé a běženci: Schwarzenberg, Ryšavý, Kraus, Glanc, Příbáň, Romancov, Robejšek, Dobrovský, Rubeš, Steiner, Rupnik, Petříček, Pithart. Praha: Mladá fronta, 2016. ISBN 978-80-204-4061-7.

MAREŠ, Miroslav. Terorismus v ČR. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903333-8-9.

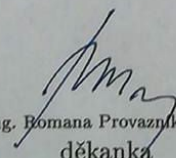
Vedoucí bakalářské práce:

doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.

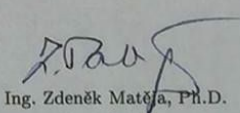
Ústav regionálních a bezpečnostních věd

Datum zadání bakalářské práce: 1. září 2017

Termín odevzdání bakalářské práce: 30. dubna 2018

doc. Ing. Romana Provažnicková, Ph.D.
děkanka

L.S.

Ing. Zdeněk Matějka, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 1. září 2017

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byl jsem seznámen s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s §47 b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 9/2012, bude práce zveřejněna v Univerzitní knihovně a prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne: 19. 4. 2018

Kristýna Vrecková

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí doc. Ing. Ivaně Kraftové, Csc. za věcné rady a připomínky, které mi byly poskytnuty po celou dobu zpracování bakalářské práce, a hlavně za její vstřícnost a trpělivost.

Anotace

Záměrem této bakalářské práce je zachytit podstatu náboženského terorismu, s akcentem na islámský terorismus, jehož projevy v posledních letech představují i hrozbu pro obyvatele ČR. Cílem je zjistit, zda je Česká republika bezpečnější z hlediska teroristických útoků než některé jiné země, zejména pak její sousední státy, a také, jak obyvatelé České republiky vnímají terorismus. Tyto cíle budou podloženy analýzou a dotazníkovým šetřením.

V práci bylo zjištěno, že některé sousední státy České republiky jsou bezpečnější než samostatná ČR. Dále bylo zjištěno, že necelá polovina respondentů nesprávně vnímá terorismus. Obyvatelé České republiky se necítí bezpečně z hlediska ohrožení terorismem a myslí si, že je pro ně terorismus aktuální hrozba. Je tedy třeba se zaměřit na posílení bezpečnostních složek a na mezinárodní spolupráci v oblasti boje proti terorismu.

Klíčová slova

terorismus, náboženský terorismus, teroristické útoky, islámský terorismus, islámský stát

Title

Threat of religious terrorism in the Czech Republic

Annotation

This bachelor thesis is focused on religious terrorism with emphasis on Islamic terrorism in the Czech Republic. Czech inhabitants have faced to the threat of Islamic terrorism in recent years. The main aim of the thesis is to find out whether the Czech Republic is safer than other countries, especially bordering countries of the Czech Republic. The thesis also describes how people in the Czech Republic perceive terrorism. Thesis conclusions are supported by analysis and questionnaire survey about terrorism.

The analysis confirmed that some bordering countries of the Czech Republic are safer. The survey indicated that less than half of the respondents do not realize what exactly terrorism means. The inhabitants of the Czech Republic consider terrorism as a current threat. Hence, it is necessary to focus on security forces and cooperation in the fight against terrorism.

Keywords

terrorism, religious terrorism, terrorists attacks, Islamic terrorism, Islamic state

Obsah

Úvod.....	11
1. Terorismus jako bezpečnostní hrozba	12
1.1. Terorismus jako válka proti civilistům.....	12
1.2. Historický vývoj terorismu ve světě.....	15
1.3. Boj proti terorismu	17
2. Specifika náboženského terorismu	20
2.1. Analýza teroristických útoků ve vybraných zemích	23
3. Česká republika a terorismus	32
3.1. Analýza teroristických útoků v České republice.....	38
4. Vnímání hrozby náboženského terorismu v ČR (výsledky dotazníkového šetření).....	41
Závěr	49
Seznam literatury	50
Přílohy.....	52
Příloha č. 1 – Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (výňatek)	52
Příloha č. 2 - Dotazník	54
Příloha č. 3 – Dotazníkové šetření	55

Seznam obrázků

Obrázek 1 – Počet mrtvých v důsledku teroristických útoků v období 2014-2017	23
Obrázek 2 - Incidenty a míra dopadu (Německo, Rakousko, SR, Polsko)	26
Obrázek 3 - Pořadí sousedních států ČR podle GTI v jednotlivých letech	27
Obrázek 4 - Incidenty a míra dopadu (Sýrie, Irák, Afghánistán, Pákistán)	29
Obrázek 5 - Pořadí Sýrie, Iráku, Afghánistánu a Pákistánů podle GTI v jednotlivých letech	30
Obrázek 6 – Úroveň indikátorů hodnocené osmice zemí	30
Obrázek 7 - Analýza České republiky z hlediska útoků ISIL v jednotlivých letech.....	39
Obrázek 8 - Pořadí ČR podle GTI v letech 2014-2017.....	40
Obrázek 9 - Otázka č. 1 Karlovarský kraj	42
Obrázek 10 - Otázka č. 1 Pardubický kraj	42
Obrázek 11 - Nesprávně vnímaný terorismus v Pardubickém kraji.....	43
Obrázek 12 - Nesprávně vnímaný terorismus v Karlovarském kraji	44
Obrázek 13 – Otázka č. 4 Karlovarský kraj	46
Obrázek 14 - Otázka č. 4 Pardubický kraj	46
Obrázek 15 - Otázka č. 6 Karlovarský kraj.....	47
Obrázek 16 - Otázka č. 6 Pardubický kraj	47

Seznam tabulek

Tabulka 1 – Hodnoty indikátorů Německa	24
Tabulka 2 – Hodnoty indikátorů Rakouska	25
Tabulka 3 – Hodnoty indikátorů Slovenské republiky.....	25
Tabulka 4 – Hodnoty indikátorů Polska.....	25
Tabulka 5 – Hodnoty indikátorů Sýrie.....	27
Tabulka 6 – Hodnoty indikátorů Iráku.....	28
Tabulka 7 – Hodnoty indikátorů Afghánistánu.....	28
Tabulka 8 – Hodnoty indikátorů Pákistánu.....	28
Tabulka 9 – Hodnoty indikátorů České republiky	38

Seznam zkratek

Zkratka	Význam
StB	Státní bezpečnost
KKK	Ku Klux Klan
ISIL	Islámský stát v Iráku a Levantě (Islamic State of Iraq and the Levant)
GTI	Mezinárodní index terorismu (Global terrorism index)
KSČM	Komunistická strana Čech a Moravy

Úvod

Terorismus v dnešní době patří ke slově, které se používají stále víc a víc. Není den, kdy bychom se s ním nesečkali v nějaké reportáži, ať už na internetu anebo v televizi. Zásadní zlom ve vnímání terorismu nastal 11. září 2001. V tento den mohl celý svět v přímém přenosu sledovat teroristické útoky, které si vyžádaly obětí několika tisíců a velmi rozsáhlé materiální škody. Od tohoto dne se o terorismu mluví stále víc a lidé z něj mají větší a větší obavu.

Zejména současný civilizační vývoj přináší jak pozitivní, tak negativní jevy a rizika, která se projevují zejména ve zdravotnictví, ekologii nebo ve společenských vztazích. Zvláště pak terorismus se projevuje na základě dlouhodobých tragických událostí na celém světě. S organizovaným zločinem patří terorismus k nejzávažnějším rizikům, která ohrožují lidskou civilizaci.

Tato práce je zaměřena na zachycení pojetí terorismu, význam tohoto slova a jeho definice, které jsou uváděny v různých pramenech; dále na různé typy terorismu s příklady teroristických útoků, které se v historii odehrály; poté na historii terorismu již od jeho počátku, kdy se ještě nepoužívalo slovo terorismus, ale např. ničivá válka anebo trestná válka; dále na vymezení náboženského terorismu se zaměřením na Islámský stát v Iráku a Levantě (dále jen „ISIL“) a se zaměřením na jeho vývoj.

Cílem této práce bylo zjistit, zda státy, které sousedí s Českou republikou, jsou bezpečnější z hlediska hrozby terorismu než státy s převahou muslimského obyvatelstva, posuzováno podle počtu incidentů a míry jejich dopadu. Proto se v práci budou hodnotit teroristické útoky za období 2014 až červen 2017, kde bude dále následovat analýza teroristických útoků ve vybraných zemích (Německo, Rakousko, Slovenská republika, Polsko, Sýrie, Irák, Pákistán a Afghánistán). Další analýza teroristických útoků se bude týkat konkrétně České republiky.

Dále bylo cílem zjistit, jak obyvatelé České republiky vnímají bezpečnost kolem sebe z hlediska hrozby terorismu, zda mají ponětí, o co se vlastně jedná a co je hlavním cílem teroristů. Zda se cítí v rámci ohrožení terorismem v České republice bezpečně, a pokud ne, jaké hlavní složky, orgány a instituce by podle nich měly být posíleny a zda si myslí, že je pro Českou republiku terorismus aktuální hrozbou. Dotazníkové šetření bylo zaměřeno na dva kraje, a to na kraj Pardubický a Karlovarský. V těchto dvou krajích je vnímána odlišnost zejména v jejich poloze. V rámci dotazníkového šetření byly stanoveny i konkrétní hypotézy.

1. Terorismus jako bezpečnostní hrozba

Posledních třicet let představuje terorismus určitý prvek, který úzce souvisí s globalizací světa a velmi nabývá na intenzitě. Mnoho států má i různé protiteroristické strategie.

1.1. Terorismus jako válka proti civilistům

Pojem terorismus zahrnuje mnoho dimenzí, a proto je velice těžké jej vymezit. Ani univerzální definice neexistuje. Zásadní zlom ve vnímání terorismu nastal dne 11. září 2001, kdy svět sledoval teroristické útoky ve Spojených státech, které provedli příslušníci organizace Al-Káida. Ti unesli čtyři letadla na komerčních linkách, dvě z nich narazila do věží Světového obchodního centra v New Yorku. Třetí narazilo do Pentagonu, kde sídlí Ministerstvo obrany USA a čtvrté se zřítilo poblíž města Shanksville. Při útocích zemřelo 2 973 lidí a 19 únosců¹.

Terorismus je založen na latinském slově „terrore“, které označuje „*extrémní strach obvykle vycházející z nepřesně určené, relativní neznámé a široce nepředvídatelné hrozby*“² a znamená zastrašit. Ačkoli je terorismus jako zastrašování negativní jev, je možné v historii objevit i jeho pozitivní vymezení.

Poprvé bylo použito ve Francii v souvislosti s jakobínským terorem v letech 1793-1794. Maxmilián Robespier prohlásil: „*Teror není nic víc než spravedlnost, rychlá, náhlá a neměnná.*“³. V pozitivním vymezení můžeme říci, že šlo o prostředek, který byl uplatňován ze strany státu vůči obyvatelstvu a pomohl eliminovat opozici a zastrašit odpůrce revoluce.

Druhou možností, jak vymezit terorismus je určení toho, co terorismus není. V tomto případě se nejedná o náhodné a neorganizované zločiny.

Na terorismus je možné nahlížet z objektivní stránky a subjektivní stránky.

Objektivní stránku tvoří činy, které směřují proti určitým osobám nebo majetku. Jedním z hlavních prvků objektivní stránky je užití násilí. Tento prvek ve většině případů lze vyčíst

---

¹ AKTUÁLNĚ.CZ. *11. září 2001*. [online]. Economia, 1999, 6. 9. 2011 [cit. 2018 04-06]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/11-zari-2001-11-9-terorismus/r-i-wiki:1716/?redirected=1523001907>

² FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, s. 13. ISBN 978-80-244-5040-7.

³ Tamtéž, s. 13

z použitých výrazů. Druhý prvek souvisí s přímým cílem, kdy útoky směřují buď proti určitým osobám, nebo určitým objektům⁴.

Subjektivní stránku tvoří zejména úmysly, činy nebo specifické záměry. Ve všech definicích je možné nalézt, že teroristický čin je čin úmyslný a není spáchán pouze z nedbalosti.

Podle článku 1 Arabské úmluvy o potlačování terorismu z roku 1998⁵ je terorismus: „*jakýkoli násilný čin nebo hrozba tímto činem, bez ohledu na jeho motiv či účely, spáchaný při sledování individuálního nebo kolektivního zločinného záměru, snažící se vyvolat mezi lidmi paniku, vzbudit strach jejich poškozením, nebo vydáním v nebezpečí ohrožení života, svobody nebo bezpečí, nebo snažící se způsobit škodu na životním prostředí, na veřejném nebo soukromém zařízení a majetku, či se jich zmocnit nebo je okupovat, nebo se snažit poškodit národní zdroje.*“⁶

Ministerstvo vnitra České republiky uvádí tuto definici: „*Za terorismus lze označit takové jednání, které je politicky, nábožensky či jinak ideologicky motivováno a užívá násilí či jeho hrozby zejména s cílem vyvolat strach.*“⁷

Zákon 40/2009 Sb., trestní zákoník v platném znění (dále jen „trestní zákoník“), definuje teroristický útok v § 311 a teror v § 312 (viz příloha č. 1).

Typy terorismu

Teroristé mohou mít několik motivací, různé prostředky a různé cíle. Avšak nejdůležitější je právě motivace teroristů, která může pomoci určit typ terorismu. Terorismus lze rozčlenit následovně⁸:

---

⁴ BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 34. ISBN 978-80-7380-513-5

⁵ UNHCR. *The Arab Convention For The Suppression Of Terrorism*. [online]. The UN refugee Agency, 1998 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.refworld.org/docid/3de5e4984.html>

⁶ Any act or threat of violence, whatever its motives or purposes, that occurs in the advancement of an individual or collective criminal agenda and seeking to sow panic among people, causing fear by harming them, or placing their lives, liberty or security in danger, or seeking to cause damage to the environment or to public or private installations or property or to occupying or seizing them, or seeking to jeopardise a national resources.

⁷ MV ČR. Definice terorismu [online], 2009, [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/clanek/definice-terorismu.aspx>

⁸ MV ČR. Typologie terorismu [online], 2009, 9.6.2009 [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx>

Kriminální terorismus:

Hlavním motivem zde je zisk, proto se tento typ podobná spíše organizovanému zločinu (kde je hlavním cílem dosažení zisku). Hlavním prvkem je zde hlavně monopolizace trestné činnosti (výroba a distribuce drog neboli narkoterorismus).

Psychopatologický terorismus:

Vychází z duševních potřeb konkrétního nemocného jedince, kterého daný čin uspokojuje. Může se zde jednat zejména o čin z pomsty, radost z vlastních schopností šířit hrůzu.

Politický terorismus:

V pozadí tohoto útoku stojí určitý program, kterého lze dosáhnout prostřednictvím teroristického činu. Politický terorismus dále členíme:

- a) Pravicový terorismus – zabývá se (neo)fašismem, (neo)nacismem, rasovými útoky a antikomunismem. *Jedním z příkladů pravicového terorismu je možno uvést Franze Fuchse, který v minulém století v 90. letech rozesílal bomby prostřednictvím pošty. Jedno z jeho zařízení explodovalo ve škole⁹.*
- b) Levicový terorismus – hlavní proud se snaží o naplnění myšlenek Karla Marxe a Vladimira Iljiče Lenina a je spojován se snahou svrhnout kapitalistický systém. Tito teroristé se vyhrazují vůči demokratickému zřízení. *Ve druhé polovině minulého století na sebe upoutala pozornost Frakce Rudé armády (Rote Armee Fraktion, RAF). Tato skupina měla mnoho vazeb na východní blok a byla podporována teroristickými organizacemi. Během své činnosti provedla mnoho teroristických útoků, kdy se jednalo hlavně o vojenské a policejní objekty¹⁰.*
- c) Environmentální terorismus – levicový terorismus se pokoušel o svržnutí kapitalismu a vytvoření lepší společnosti, tak environmentální terorismus těží z nedostatku kapitalismu a jeho nedokonalé regulace. Jeho cílem jsou zejména těžbařské společnosti, které narušují životní prostředí. Tyto útoky připomínají spíše vandalismus, který se zaměřuje na zničení techniky (např. sypání písku do nádrže, bombové útoky na sídla těžbařských společností, ...).

---

⁹ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, s. 27. ISBN 978-80-244-5040-7.

¹⁰ Tamtéž, s. 34

Náboženský terorismus

Tento terorismus lze dále dělit na:

- Eschatologický – usiluje o naplnění různých proroctví o konci světa. Příslušníci tohoto typu spíše nepřesahují okruh sekt.
- Fundamentalistický – ten je možné dělit podle náboženství (např. židovský, křesťanský, islámský, ...).

Monotematický terorismus

Zaměřený na hájení jednoúčelových zájmů společnosti, skupiny či jednotlivce. Patří sem např. boj proti homosexualitě, potratům (ten je často páchán křesťanskými radikály). *Jedním z nejznámějších monotematických teroristů byl Eric Robert Rudolph. Ten vyhodil do vzduchu potratovou kliniku, odpálil bombu v lesbickém klubu a v roce 1996 také na olympijském stadionu¹¹.*

1.2. Historický vývoj terorismu ve světě

Terorismus provází lidstvo již od počátků své existence. Dříve než vznikl pojem terorismus, byla používána řada jiných názvů, např.: Římané používali pojem trestná válka anebo ničivá válka¹².

Ačkoli se na počátku 15. století stále nepoužíval pojem terorismus, lze v jeho vývoji za jeden z nejvýznamnějších okamžiků považovat anglické vítězství roku 1415. Na konci 15. století byly vylepšeny střelné zbraně a přestaly být dostupné nejen vládcům a rytířům, ale také prostému lidu. Najednou se ukázalo, že válka je polický nástroj a začalo být jasné, že je potřeba nastolit určité změny. Avšak první, kdo si toto uvědomili, byli Italové.

---

¹¹ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, s. 44. ISBN 978-80-244-5040-7.

¹² CARR, Caleb. *Dějiny terorismu: dějiny války proti civilistům: [od starověku po současnost]*. Praha: Práh, 2002, s. 19. ISBN 80-7252-063-6.

Roku 1588 poslal král Filip svou armádu do Lamanšského průlivu, kde utrpěl porážku. Právě tento konflikt pokračoval a vypukla třicetiletá válka, kde se vybijení celých obcí stalo běžnou věcí.

V období anglické občanské války (1642-1651) se parlament zbavil moci krále a obvinil ho ze zrady a tyranie.

V Prusku se zrodilo moderní pojetí války omezené, zaměřené na určité politické cíle, šetřící život civilistů.

V roce 1814 vedly Spojené státy americké válku s Velkou Británií (též druhá americká válka za nezávislost, či anglo-americká válka). Mnoho analytiků¹³ se ji pokoušelo vysvětlit jako politickou nebo ekonomickou válku, ale o tom bylo těžké přesvědčit americké civilisty, kteří tím trpěli. Tato válka se podobala teroristickým útokům a dosáhla takového vrcholu, že britská loď vyplula s cílem zničit Washington. 24. srpna 1814 britské námořnictvo vypálilo Bílý dům, Kapitol apod.

V 19. století začali anarchisté šířit strach nejen mezi bohatými v Evropě a v Americe, ale také mezi průměrnými občany. Roku 1892 vtrhl Alexander Berkman (ruský anarchista) do kanceláře Henryho Claye Fricka¹⁴ a postřelil ho do krku. Když se policie pokusila zatknout Alexandra Berkmana, pokusil se zuby odpálit výbušninu¹⁵.

V průběhu první světové války byly učiněny sliby dané Velkou Británií a Francií muslimským kmenům v Arábii, Palestině a Sýrii, aby si zajistily jejich pomoc v boji proti Osmanské říši. Roku 1916 Velká Británie a Francie mezi sebou uzavřely dohodu o tom, jak si mezi sebou celou oblast rozdělí (Francii připadla Sýrie a jihovýchodní Turecko, Velké Británii pak Jordánsko a Irák). Ale ještě před koncem války Arabové zjistili, že Velká Británie a Francie lhaly.

V roce 1939 vymysleli Němci nové strategické a taktické pojetí, se kterým by mohl vládce plně souhlasit a nazvali ho *blitzkrieg* neboli blesková válka. Ve stejném roce byl na Hitlera vytvořen nátlak, aby danou strategii využil při přepadení Polska.

---

¹³ CARR, Caleb. *Dějiny terorismu: dějiny války proti civilistům: [od starověku po současnost]*. Praha: Práh, 2002, s. 93. ISBN 80-7252-063-6.

¹⁴ Henry Clay Frick, *1849, +1919 - psycholog a profesor medicíny na Kolumbijské univerzitě v USA

¹⁵ CARR, Caleb. *Dějiny terorismu: dějiny války proti civilistům: [od starověku po současnost]*. Praha: Práh, 2002, s. 105. ISBN 80-7252-063-6.

I když Spojené státy americké byly zvyklé v průběhu druhé světové války na neustálý a neočekávaný teror ze strany Německa a Japonska, přepadení Pearl Harboru bylo chápáno jako cosi naprosto nového a cizího. A tak v dubnu roku 1942 napadla malá skupina amerických bombardérů Tokio a několik menších japonských měst. Po tomto útoku se Japonsko a Německo ocitly na kolenou, Spojené státy americké se rozhodly jim pomoci a vytvořit z nich znovu životaschopné státy. USA si stálo za názorem, že na taktiku terorem nelze odpovídat stejným chováním¹⁶.

V roce 1955 došlo v tokijském metru poprvé k použití paralytické látky za účelem náboženského terorismu ze strany sekty Óm šinrikjó. Látka byla vyrobena samotnými teroristy. Zhruba 5 500 lidem se zhoršilo dýchání, pálily je oči a měli vysokou horečku. Podlehlo 12 osob¹⁷. Pokud tuto událost nelze považovat za počátek nové éry terorismu, tak datum 11. září 2001 již ano¹⁸.

11. září 2001 teroristé dokázali to, co se jim ještě nikdy nepodařilo, a to hned ze čtyř důvodů. Zaprvé dokázali velice koordinovanou akci, pro kterou byla třeba připravenost všech zúčastněných, zadruhé jejich akce také vedla k vysokému počtu obětí a rozsáhlým ekonomickým ztrátám. Zatřetí bylo využito civilních prostředků, které přesahovaly řadu vojenských prostředků. A za čtvrté, média poprvé vysílala teroristický útok živě. Rok 2001 byl zlomovým, co se týče počtu a dopadu teroristických útoků¹⁹.

1.3. Boj proti terorismu

Přijímaná opatření

Jedno z hlavních opatření, které bylo přijato v rámci boje proti terorismu v tomto století je Globální protiteroristická strategie OSN z roku 2006, dále Strategie Evropské unie pro boj

---

¹⁶ CARR, Caleb. *Dějiny terorismu: dějiny války proti civilistům: [od starověku po současnost]*. Praha: Práh, 2002, s. 127. ISBN 80-7252-063-6.

¹⁷ ČT 24. *Smrt číhala v tokijském metru – tehdy zabíjel sarin*. [online]. 2010 [cit. 2018-02-19]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1348293-smrt-cihala-v-tokijskem-metru-tehdy-zabijel-sarin>

¹⁸ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, s. 64. ISBN 978-80-244-5040-7.

¹⁹ Tamtéž, s. 65

proti terorismu z roku 2005²⁰ a nakonec Strategie ČR pro boj proti terorismu z roku 2013²¹. Všechny zmíněné dokumenty jsou podobné v tom, že identifikují hrozby, které terorismus představuje, dále stanovují klíčové cíle a konkrétní opatření.

Neměnný přístup k boji proti terorismu zastává Evropská unie, která vychází ze zmíněné Strategie EU pro boj proti terorismu z roku 2005. Tato strategie se opírá o čtyři oblasti, které mají pomoci naplnit strategický závazek „*celosvětově bojovat proti terorismu a dodržovat lidská práva, učinit Evropu bezpečnější, umožnit jejím občanům žít v prostoru svobody, bezpečnosti a práva*“²². Oblasti tvoří prevence, ochrana, pronásledování a reakce. Strategie ze začátku říká, že „*terorismus je zločin*“²³.

Instrumenty přijaté na půdě OSN

OSN se o prevenci terorismu začala zajímat až déle na rozdíl od některých odborných organizací (zejména Mezinárodní organizace pro civilní letectví – od roku 1944), a to v 70. letech 20. století. Od té doby bylo přijato pět protiteroristických smluv. Ty vznikly ve dvou obdobích: v 70. letech a v období od poloviny 90. let do současnosti. V prvním období vznikl návrh Úmluvy o potlačení a trestání zločinu apartheidu přijaté 30. listopadu 1973 z podnětu Valného shromáždění v Komisi OSN pro mezinárodní právo. Ve druhém období zřídilo Valné shromáždění *ad hoc* výbor, jehož úkolem bylo vypracovat úmluvu o potlačování teroristických bombových útoků²⁴.

Instrumenty přijaté Evropskou unií

První, kdo se začal zabývat bojem proti terorismu, byly státy Evropské unie, respektive Evropského společenství již v období studené války, kdy byla v roce 1975 zřízena skupina TREVI (Terrorisme – Radicalisme – Extremisme – Violence – Internationale)²⁵. Tato skupina sloužila pro výměnu informací mezi policejními a zpravodajskými složkami států. To

---

²⁰ Rada EU. *Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu* [online]. [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/eu-strategy/>

²¹ MV ČR. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha: 2013.

²² RADA EU. *Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu*. In. Brusel, 2005, 14469/04/05 s. 3

²³ Tamtéž, s. 6

²⁴ BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 67. ISBN 978-80-7380-513-5.

²⁵ Tamtéž, s. 75

se změnilo v roce 1992, kdy byla přijata Maastrichtská smlouva, na jejímž základě vznikla Evropská unie. Maastrichtskou smlouvou (článek 29, ex článek K.1) bylo „*předcházení a potírání organizované i neorganizované kriminality, zejména terorismu*“ prohlášeno za jeden z úkolů Evropské unie. Po události z 11. září 2001 se členské státy dohodly sestavit seznam teroristických organizací. Zavedly společný zatykač, usnadnily policejní a soudní spolupráci.

2. Specifika náboženského terorismu

Náboženský terorismus je jedním z mnoha částí politického terorismu. Mezi nejznámější teroristické organizace v náboženském terorismu patří **Ku Klux Klan** (dále „KKK“). Tato organizace prosazuje nadvládu bílé rasy a rasismus. Je silně protikatolická a stojí na základě protestantské víry. Mezi léty 1882-1968 zabil KKK 4 742 lidí (z toho byla většina černochů)²⁶. Mezi menší teroristické skupiny pak patří např. Příslib, meč a paže Boží, Árijské národy.

Asi nejznámější je křesťanský terorismus, který je rozšířen v mnoha konfliktních oblastech. Např. v době, kdy se ve Středoafrické republice dostal k moci Michel Djotodie, se křesťanské milice Antibalaka dopouštějí masakru na muslimských obyvatelích a jsou zaznamenány i případy kanibalismu.

Velmi pestrý je také židovský terorismus. Po roce 1948 vznikl samostatný stát Izrael a musel se vypořádat s řadou teroristických organizací, které útočily proti Arabům²⁷.

Avšak mezi nejvíce medializovaný terorismus je terorismus islámský, zejména ISIL. Radikální organizace vycházejí z úsilí navrátit se k čistému islámu podle učení proroka Mohameda. Toto úsilí má také za cíl obnovit chalífát²⁸. Tato radikální organizace využívá k dosažení těchto cílů interpretaci Koránu a bere džihád²⁹ jako válku proti nevěřícím. Členové této organizace nerozlišují rozdíl mezi vojenskými a civilními cíli, ozbrojenými a neozbrojenými, ženami a dětmi³⁰.

Vývoj ISIL

William McCants ve své knize *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa* (2016)³¹ dobře vystihuje danou problematiku, proto bylo z této knihy čerpáno.

---

²⁶ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, s. 39. ISBN 978-80-244-5040-7.

²⁷ Tamtéž, s. 39

²⁸ Chalífát znamená vládu Chalífy. Chalífa byl duchovní autorita islámu a světským vládcem říše. Chalífát. (WITHNALL, Adam. *Iraq crisis: What is a caliphate?* [online]. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/iraq-crisis-what-is-a-caliphate-9572100.html>)

²⁹ Vnitřní boj věřících, aby co nejvíce prosazovali muslimskou víru, muslimskou společnost. Také se jedná o boj za obranu islámu. (BBC. *Jihad*. [online]. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: http://www.bbc.co.uk/religion/religions/islam/beliefs/jihad_1.shtml)

³⁰ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, s. 40. ISBN 978-80-244-5040-7.

³¹ MCCANTS, William. *Islámský stát – apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. V Brně: CPress, 2016. ISBN 978-80-264-1233-5.

Vše začalo roku 1999, kdy Abú Mu'sab az-Zarqáwí (Jordánec) dorazil do města Kandahár a chtěl se sejit s předáky Al-Káidy. Představitel této organizace (Saif al-Adl) mu však nevěřil, a tak ho nechal sledovat. Ukázalo se, že Zarqáwí je velice schopný, a tak byl přijat mezi členy Al-Káidy, hlavně z toho důvodu, že tato organizace měla velmi málo stoupců z Palestiny nebo Jordánska.

Jeho hlavním úkolem bylo vybudovat výcvikový tábor, kam by zval džihádisty z Jordánska, Sýrie, Palestiny, Lisabonu a Turecka. Jako hlavní sídlo bylo vybráno město Herát, které se nacházelo poblíž hranic s Íránem. Když roku 2001 vláda Talibánu³² padla, utekl Zarqáwí do Íránu, kde se zrodila myšlenka vytvořit islámský stát za účelem odstraňování nespravedlnosti a obnovení pravdy ve světě. V roce 2002 začala vznikat tajná síť pro tuto organizaci, která nesla název Monoteismus. Její představitelé podnikli pumový útok na tamní jordánské velvyslanectví, na sídlo OSN a na mešitu.

Al-Káida zažádala Zarqáwího, aby založil islámský stát až poté, co vypudí z Iráku Spojené státy a získá obyvatelstvo na svou stranu. V roce 2006 spojené státy zabily Zarqáwího, a tak Al-Káida splnila jeho poslední přání, které vyslovil těsně před smrtí. Tentokrát již nečekali, až se Američané stáhnou ze země a 15. 10. 2006 vyhlásili islámský stát, jehož oficiální název je islámský stát Iráku, někdy se nazýval islámským státem v Iráku.

Počátkem roku 2007 vyhlásil stát sunnitským povstalcům, že se buď přidají k budování islámského státu anebo budou muset odevzdat své zbraně. Aby ukázali, že to myslí vážně, začali unášet jejich vůdce a zabíjet nevinné. ISIL neprověřoval svůj lid, který se k nim přidal, tudíž neměli jistotu, zda je mezi nimi nějaký špión.

Během tří let od roku 2006 se podařilo ISIL ztratit veškeré území, jelikož měl autoritářský a arogantní styl, špatné řízení a brutalitu. Avšak džihádističtí nadšenci začali svou vlajku znovu zvedat a arabským jarem vypukl chaos a na džihádistické hnutí se usmálo štěstí.

Byl stanoven nový vůdce (Abú Umar al-Bagdádí), který se zavázal být vůči bin-Ládinovi zcela loajální, i v tu dobu, kdy vůdce Al-Káidy zahynul (novým vůdcem Al-Káidy se stal Ajmán Zaváhrí).

ISIL dále pokračoval v dominanci a aroganci a odmítal s kýmkoli spolupracovat, chtěl vládnout sám a ostatní, kteří ho neposlouchali, chtěl jen zastrašovat. 17. 1. 2014 bylo Al-Káidou vydáno

---

³² Talibán je radikální islámské hnutí působící v Afghánistánu. (ŠVAMBERK, Alex. *Talibán* [online]. [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://tema.novinky.cz/taliban>)

prohlášení, v němž byl ISIL odsouzen za porušení pravidel, že útočil proti jiným džihádistům. Reakcí ISIL bylo, že bude zabíjet sebevražednými atentátníky. V následujících měsících ISIL upevnil v Sýrii svou moc a stále je jediným pánem této země.

Teroristické útoky v letech 2014-2017

Vision of humanity poskytuje informace a zastává názor, že bez míru nebudeme schopni dosáhnout vysoké úrovně spolupráce a sociální spravedlnosti³³. Tým Vision of humanity zahrnuje odborníky z různých zemí, odborníky na komunikaci a výzkumníky. Jeho sídlem je australské Sydney. Své kanceláře má v New Yorku, Haagu a v Mexico City. Na jejich webových stránkách lze najít např. globální index míru nebo globální index terorismu, kterým se tato práce bude zabývat dále.

Organizace Vision of humanity vydala statistiky k 15. listopadu 2017³⁴. Ty ukazují, že v daném roce byly o 22 % nižší útoky než v roce 2014. V roce 2016 způsobila teroristická organizace ISIL 9 000 úmrtí, z nichž se většina odehrála v Iráku.

ISIL je také hnací silou růstu terorismu ve vyspělých zemích. V letech 2014-2017 zemřelo na teroristické útoky mnoho lidí, ačkoli počet teroristických útoků byl velmi malý. Jen 3 útoky jsou spojeny 44 % úmrtí v období 2014-2017. Tyto útoky zahrnovaly pařížské útoky (stadion Stade de France, koncertní hala Bataclan), které se odehrály v noci ze 13. listopadu na 14. listopad 2015 a zemřelo při nich 137 lidí. Druhý útok byl nájezd kamionů ve francouzském městě Nice do lidí 15. července 2016, zde zemřelo 87 lidí a posledním z útoků je střelba v nočním klubu v Orlando v roce 2016, kde zemřelo 50 lidí.

Činnost Al-Káidy a Talibánu také klesla. Talibán se začal více zaměřovat na tradiční ozbrojené konflikty, než aby se věnoval teroristickým útokům. Dříve se zaměřoval na policejní střediska. Poté, co policie uprchla, získal Talibán moc nad územím. Taktika Al-Káidy se také změnila. Skupina se přesunula, aby získala větší politický vliv v rámci syrského konfliktu, a tak začala provádět méně teroristických útoků.

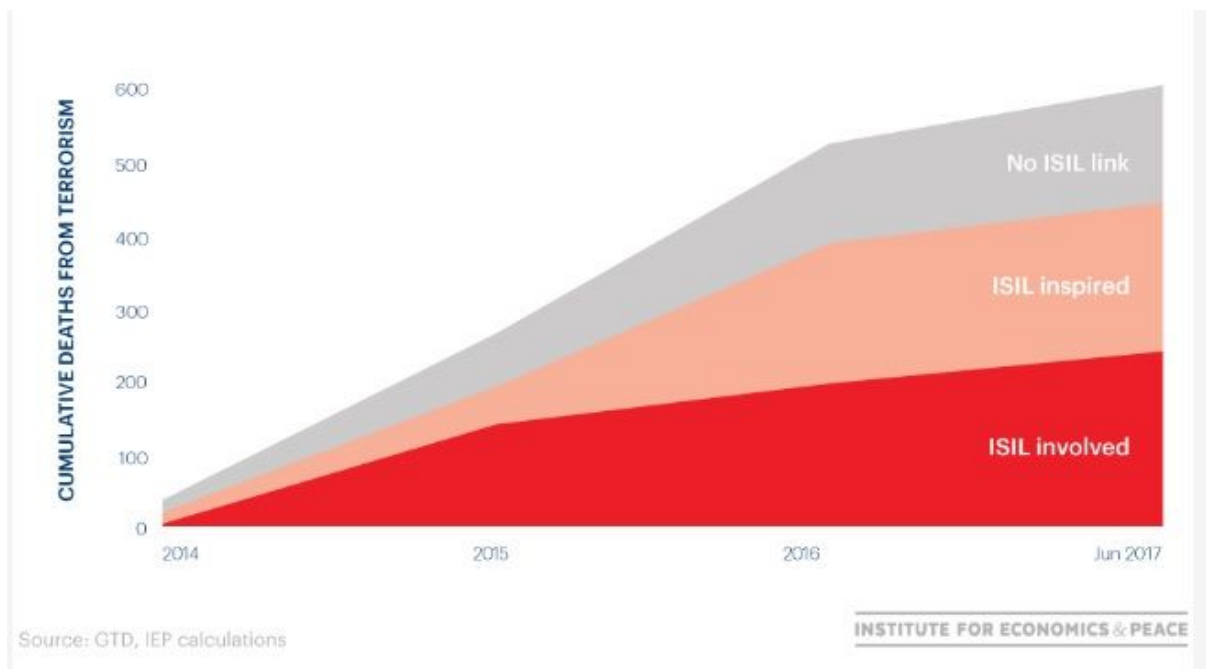
---

³³ THE INSTITUTE FOR ECONOMICS AND PEACE. *Vision of humanity* [online]. 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org>

³⁴ THE INSTITUTE FOR ECONOMICS AND PEACE. *Vision of humanity* [online]. 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org>

Budoucí stabilita Iráku bude hrát rozhodující úlohu při určování terorismu v následujících letech. Avšak hrozba ISIL zůstává i nadále.

Obrázek 1 – Počet mrtvých v důsledku teroristických útoků v období 2014-2017

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. *Global terrorism index. Vision of humanity* [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Na obrázku 1 je možné vidět počet mrtvých v důsledku teroristických útoků v období 2014 až červen 2017, kdy na svislé části je zobrazen počet obětí v rámci teroristických útoků a vodorovná část ukazuje již zmíněné období. Červená barva zobrazuje zapojení ISIL do teroristických útoků, nad červenou oranžová barva ukazuje, v kolika případech byly teroristické útoky inspirovány ISIL a jako poslední, šedá barva, zobrazuje případy, kdy nebyl ISIL do teroristických útoků zapojen.

2.1. Analýza teroristických útoků ve vybraných zemích

Pro analýzu teroristických útoků bylo vybráno osm států. První čtyři státy jsou sousedící s Českou republikou a druhá čtveřice jsou ty státy, které jsou nejznámější z hlediska teroristických útoků. Cílem této analýzy je zjistit, které státy jsou z hlediska terorismu bezpečnějšími a které naopak ne. Státy sousedící s Českou republikou jsou bezpečnější z hlediska hrozby terorismu než státy s převahou muslimského obyvatelstva, posuzováno podle počtu incidentů a míry jejich dopadu.

Indikátory, které budou zkoumány, jsou:

- pořadí země podle indexu terorismu (z celkového počtu 162 zemí) - v tomto ukazateli platí, že čím vyšší číslo, tím lepší, jelikož jsou země řazeny od nejnebezpečnějších po nejbezpečnější;
- celkový počet teroristických útoků za daný rok v zemi (počet incidentů);
- celkový počet úmrtí kvůli teroristickým útokům v daném roce v zemi (počet úmrtí);
- celkový počet zraněných kvůli teroristickým útokům v daném roce v zemi (počet zranění);
- celková škoda na majetku způsobená teroristickými útoky za daný rok v zemi (škody na majetku), které jsou vyjádřeny v kusech.

V analýze jsou zkoumány roky 2014 až červen 2017, zdrojem dat je Vision of humanity (2018).

Pro každou zemi je vytvořena tabulka, ve které budou uvedeny výše zmíněné indikátory. Jako první zde bude Německo, následuje Rakousko, Slovenská republika a Polsko. Následně bude provedena grafická komparace za dané období, kde budou uvedeny součty incidentů a míra dopadu (součet úmrtí, zranění a škod na majetku – vše v jednotkách). Následovat bude Sýrie, Irák, Afghánistán a Pákistán a také grafická komparace jejich indikátorů. Také se zde objeví spojnicové grafy, které představují vývoj pořadí zemí podle GTI.

Na závěr bude uveden graf všech osmi zemí zachycující vývoj jednotlivých indikátorů.

Tabulka 1 – Hodnoty indikátorů Německa

	2014	2015	2016	2017
Pořadí země podle GTI	77	53	41	38
Počet incidentů	0	12	46	40
Počet úmrtí	0	0	6	26
Počet zranění	0	0	39	114
Škody na majetku	0	28	38	28

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Tabulka 2 – Hodnoty indikátorů Rakouska

	2014	2015	2016	2017
Pořadí země podle GTI	79	79	116	89
Počet incidentů	1	1	0	3
Počet úmrtí	0	2	0	0
Počet zranění	2	0	0	0
Škody na majetku	3	3	0	3

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Tabulka 3 – Hodnoty indikátorů Slovenské republiky

	2014	2015	2016	2017
Pořadí země podle GTI	124	124	130	114
Počet incidentů	0	0	0	1
Počet úmrtí	0	0	0	0
Počet zranění	0	0	0	1
Škody na majetku	0	0	0	0

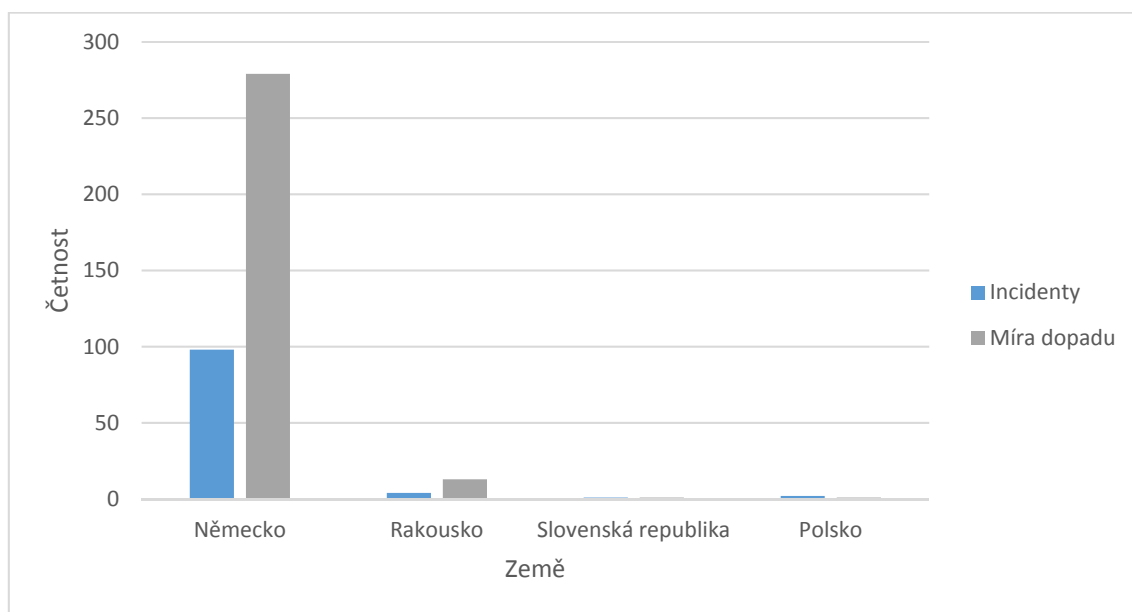
Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Tabulka 4 – Hodnoty indikátorů Polska

	2014	2015	2016	2017
Pořadí země podle GTI	124	124	130	109
Počet incidentů	0	0	0	2
Počet úmrtí	0	0	0	0
Počet zranění	0	0	0	1
Škody na majetku	0	0	0	0

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Obrázek 2 - Incidenty a míra dopadu (Německo, Rakousko, SR, Polsko)

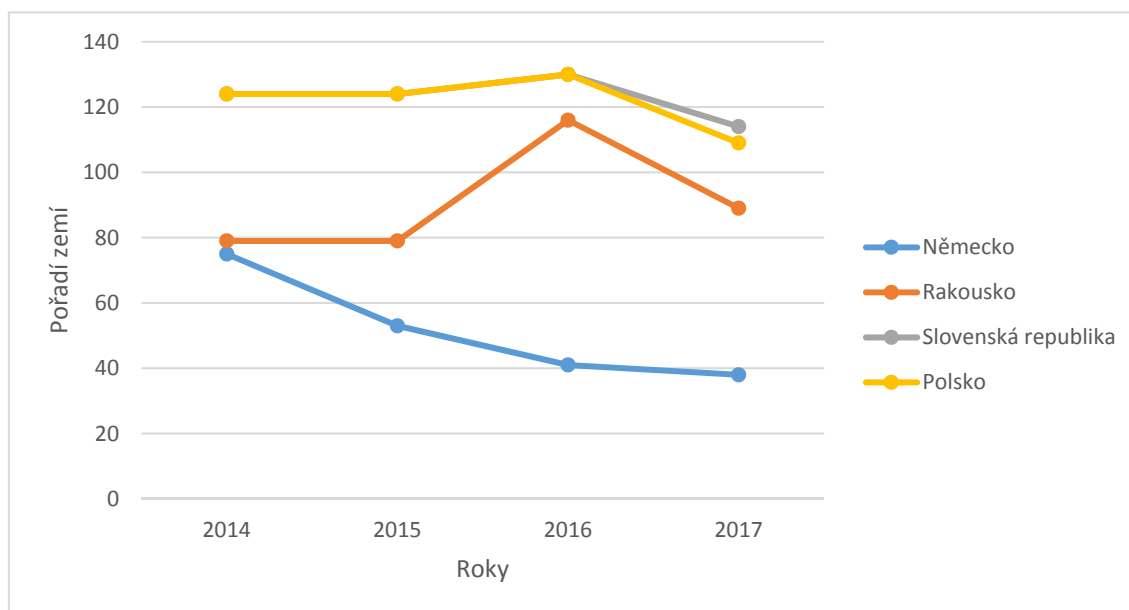

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Míra dopadu (celkem: Německo 279, Rakousko 13, Slovenská republika 1 a Polsko 1) je dána celkovým počtem incidentů (Německo 98, Rakousko 4, Slovenská republika 1, Polsko 1).

Jak lze vidět z obrázku číslo 2, největší počet incidentů a s nimi spojené události se v hodnocené čtveřici zemí uskutečnily v Německu, kde jsou výsledky oproti ostatním třem zemím vysoké. Na druhém místě je Rakousko, poté Polsko a jako nejbezpečnější zemi můžeme označit Slovenskou republiku.

Obrázek 3 - Pořadí sousedních států ČR podle GTI v jednotlivých letech

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Z obrázku 3 vyplývá, že Německo má od roku 2014, co se týče pořadí zemí podle GTI, klesající tendenci. Rakousko od roku 2015 stouvalo a v roce 2016 začalo klesat. Rostoucí tendenci mělo i Polsko a Slovenská republika, avšak v roce 2016 začali klesat.

Jako další čtyři státy byly vybrány: Sýrie, Irák, Afghánistán a Pákistán, jelikož to jsou země, kde nejčastěji dochází k teroristickým útokům, a tudíž lze předpokládat, že jsou to v daném ohledu nejnebezpečnější země.

Tabulka 5 – Hodnoty indikátorů Sýrie

	2014	2015	2016	2017
Pořadí země podle GTI	5	5	5	4
Počet incidentů	230	232	384	366
Počet úmrtí	1105	1698	2761	2102
Počet zranění	1851	1473	2830	2660
Škody na majetku	339	301	111	72

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Tabulka 6 – Hodnoty indikátorů Iráku

	2014	2015	2016	2017
Pořadí země podle GTI	1	1	1	1
Počet incidentů	2507	3370	2415	2965
Počet úmrtí	6397	9929	6960	9765
Počet zranění	14976	15137	11900	13314
Škody na majetku	2661	4211	519	537

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Tabulka 7 – Hodnoty indikátorů Afghánistánu

	2014	2015	2016	2017
Pořadí země podle GTI	3	2	2	2
Počet incidentů	1152	1591	1715	1342
Počet úmrtí	3114	4505	5312	4574
Počet zranění	3725	4699	6249	5067
Škody na majetku	1596	1864	525	308

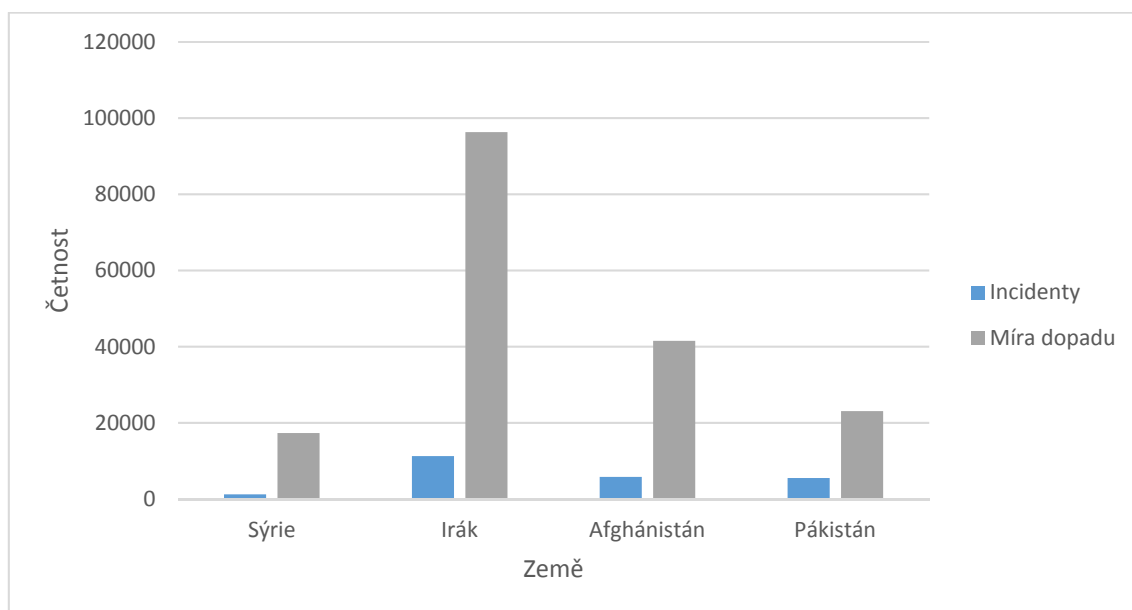
Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Tabulka 8 – Hodnoty indikátorů Pákistánu

	2014	2015	2016	2017
Pořadí země podle GTI	2	4	4	5
Počet incidentů	1950	1821	1008	736
Počet úmrtí	2356	1760	1086	956
Počet zranění	5076	2836	1337	1729
Škody na majetku	2719	2752	311	171

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

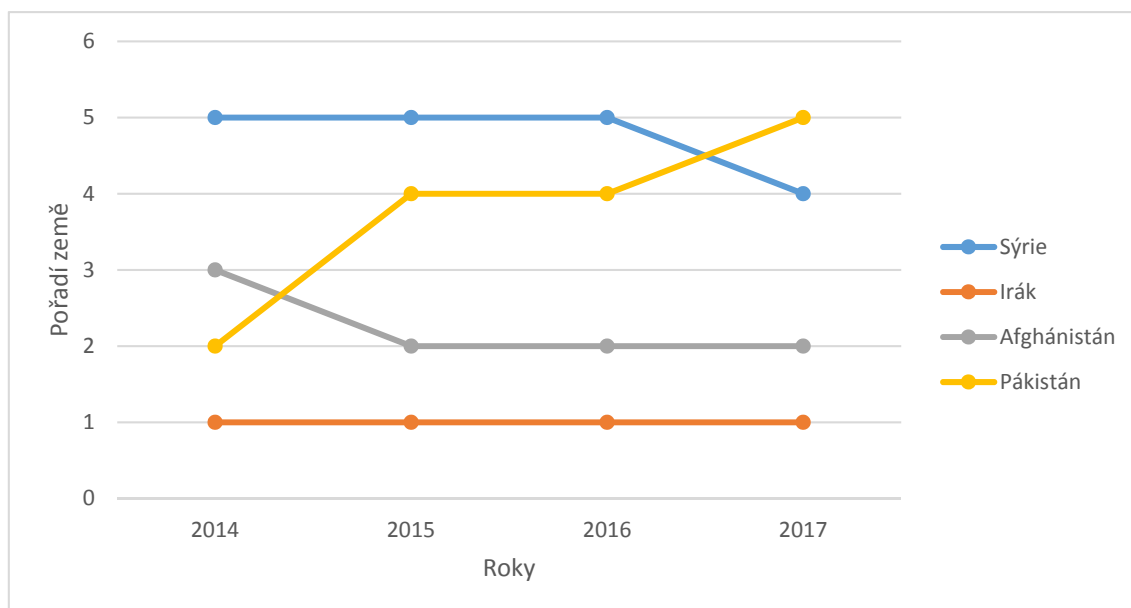
Obrázek 4 - Incidenty a míra dopadu (Sýrie, Irák, Afghánistán, Pákistán)

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Jak lze z obrázku číslo 4 vidět, tyto čtyři země mají poměrně o dost vyšší čísla než sousední státy České republiky. Nejhuře je na tom Irák, kde je celkový počet incidentů 11 257 a s tím spojeno 96 306 událostí. Na druhém místě je Afghánistán, který má 5 800 incidentů a s tím spojeno 41 538 událostí. Jako další je Pákistán s 5 515 incidenty, se kterými je spojeno 23 086 událostí. A poslední místo obsadila Sýrie, která má „pouze“ 1 212 incidentů a s tím spojeno 17 303 událostí.

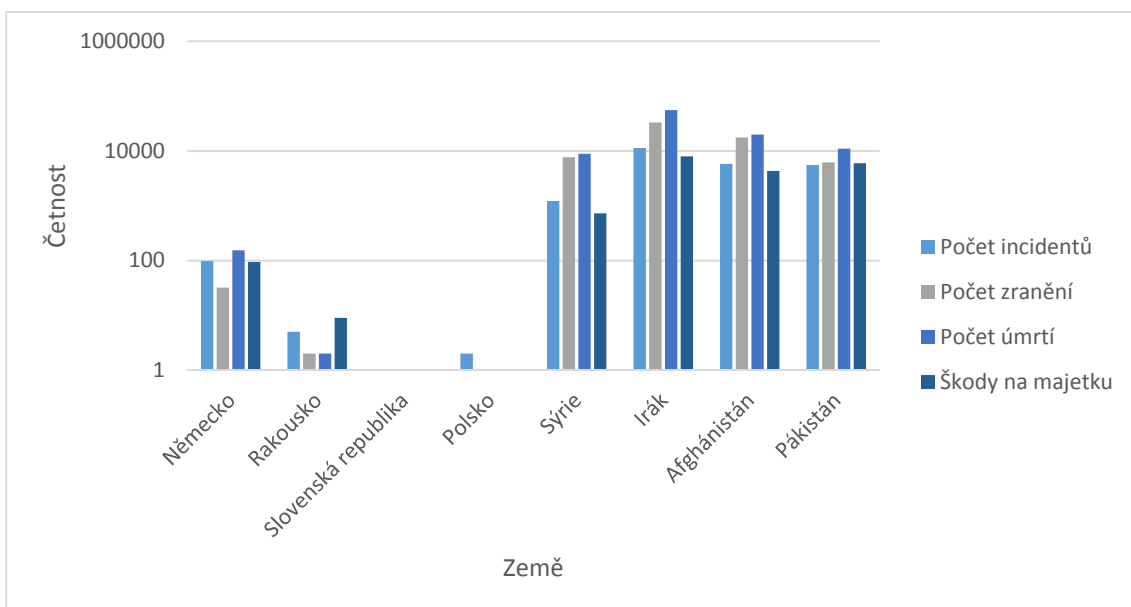
Obrázek 5 - Pořadí Sýrie, Iráku, Afghánistánu a Pákistánu podle GTI v jednotlivých letech

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Na obrázku 5 je možné vidět, že Irák celé období ani neklesá, ani neroste, stále se drží na prvním místě, co se týče pořadí zemí podle GTI. Afghánistán klesal a od roku 2015 je stále na stejné pozici. Pákistán má rostoucí tendenci a Sýrie začala v roce 2016 klesat.

Obrázek 6 – Úroveň indikátorů hodnocené osmice zemí

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Jak vyplývá z obrázku číslo 6, tak Sýrie, Irák, Afghánistán a Pákistán jsou z teroristického hlediska mnohem nebezpečnější země než sousední státy České republiky. Nejhorší je na tom Irák, následuje Afghánistán, Pákistán a Sýrie. Z našich sousedů to pak je Německo, Rakousko, Polsko a jako poslední a nejbezpečnější země z výše uvedených je Slovenská republika. Předpoklad vyšší bezpečnosti sousedních států ČR byl potvrzen.

Jak z obrázku 6 vyplývá, Německo se pohybuje okolo četnosti sto, zatímco země jako Sýrie, Irák, Afghánistán a Pákistán mají četnost oproti Německu stonásobně vyšší.

3. Česká republika a terorismus

Česká republika je dlouhodobě jednou z nejbezpečnějších zemí, za což je možné vděčit její zejména homogenní společnosti, která není výrazně etnicky nebo nábožensky rozdělena³⁵. Avšak bylo by mylné se domnívat, že je z teroristických aktivit zcela vyloučena.

Terorismus v ČR před rokem 1989

Již od počátku terorismu byly české země vystavovány krutostem válečného terorismu, ať se tak dělo během třicetileté války nebo během husitských válek. České země si však užily i mnoho státního terorismu. Za jeden z nich lze označit například popravu dvaceti sedmi českých pánů na Staroměstském náměstí 21. června 1621³⁶.

Období před rokem 1989 je možné rozdělit do dvou větších období. První období je vymezené koncem první světové války, ohraničené vznikem samostatného československého státu a jeho ukončením v roce 1939. Druhé období je ohraničeno událostmi z konce druhé světové války a na druhé straně pádem komunistického režimu v roce 1989.

Za jeden z prvních útoků v minulém století lze považovat útok na arcivévodu Františka Ferdinanda v Sarajevu v roce 1914, při němž zahynul jak budoucí císař Rakouska-Uherska, tak jeho manželka³⁷.

V roce 1938 byla vytvořena teroristická organizace *Sudetendeutsches Freikorps* neboli Sudetoněmecký dobrovolnický sbor, jehož cílem byly teroristické a záškodnické akce proti civilním i vojenským cílům v pohraničí. Během jednoho měsíce provedli 300 záškodnických akcí, zabili 110 lidí a přes dva tisíce občanů ČSR odvěkli do Německa. Přestože česko-německé pohraničí bylo zasaženo nejvíce, k podobným útokům docházelo i v jiných částech země, zejména v Podkarpatské Rusi³⁸.

Další vlnu válečného terorismu zažily české země zejména po atentátu na zastupujícího říšského protektora Rainharda Heydricha v květnu 1942.

---

³⁵ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, s. 73. ISBN 978-80-244-5040-7.

³⁶ BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 47. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-513-5.

³⁷ Tamtéž, s. 48

³⁸ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, s. 75. ISBN 978-80-244-5040-7.

Komunistické Československo také podporovalo některé teroristické skupiny vystupující proti Západu. Bývalý režim jim poskytoval finance, informace a vybavení. V Československu také pobýval jeden z nejznámějších teroristů 20. století, Iljič Ramirez Sánchez. Ten zaútočil na sídlo OPEC ve Vídni v roce 1975³⁹.

Terorismus v ČR po roce 1989

Když se rozpadl Sovětský svaz a byly zavedeny změny politických poměrů, ustala také podpora teroristických skupin, ale ani přesto se terorismus z Československa nevytratil.

Dne 2. 6. 1990 na Staroměstském náměstí vybuchla bomba, která byla umístěná ve sportovní tašce na pomníku Jana Husa. Výbuch byl realizovaný prostřednictvím podomácku vyrobené výbušniny, která velice těžce zranila německou turistku. V tomto případě se spekulovalo o politickém motivu před blížícími se prvními demokratickými volbami. Podobná bomba explodovala také 2. 8. 1990 na břehu Hostivařské přehrady.

Od druhé poloviny 90. let lze v ČR sledovat tři různé typy terorismu.

Zprvce se jedná o terorismus kriminální (vyřizování účtů mezi podnikateli), například v roce 1995, kdy explodovalo auto zlínského podnikatele Miroslava Kovaříka anebo výbuch granátu v pražské směnárně roku 1996⁴⁰.

Zadruhé útoky na jednotlivé osoby, rovněž bez jasné politické motivace, například událost, kdy se psychicky narušený muž pokusil odpálit pomocí trhaviny ve vestibulu sanatoria Priessnitz v Jeseníkách⁴¹.

Zatřetí se jedná o útoky s politickým motivem, mezi které je možné řadit výbuch trhaviny u peruánského velvyslanectví v Praze v roce 1997⁴².

V České republice nejsou žádné významnější národnostní, etnické či náboženské menšiny, které by měly motivaci k násilí. Avšak některé události se alespoň z části podobaly

---

³⁹ BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 48. ISBN 978-80-7380-513-5.

⁴⁰ Tamtéž, s. 49.

⁴¹ FILIPEC, Ondřej. *Fenomén terorismus: česká perspektiva*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2017, s. 80. ISBN 978-80-244-5040-7.

⁴² Tamtéž, s. 80

teroristickým útokům, např. žhářský útok na romskou rodinu ve Vítkově v dubnu 2009⁴³. ČR se velmi aktivně podílí v mezinárodním boji proti terorismu, např. v roce 2011 bylo na našem území zatčeno osm lidí, kteří byli podezřelí z vazby na Al-káidu⁴⁴.

V období velké migrační vlny Čečenců v letech 2002-2004 se objevily některé osoby podezřelé z hlediska terorismu, ale tato podezření nebyla nikdy jednoznačně prokázána. Většina Čečenců usilovala pouze o přechod do západoevropských zemí. Humanitární nadace Člověk v tísni byla dokonce obviněna ruskými médii za to, že podporovala čečenské teroristy, nadace však tato tvrzení popřela⁴⁵.

Typy terorismu v České republice

Každý z uvedených typů v kapitole 1.1. má své zastoupení i v České republice.

Kriminální terorismus: po roce 1989 došlo v ČR k nárůstu kriminality ve všech jejích hlavních částech (majetková, hospodářská, násilná, ...). V důsledku otevření hranic přišla do země i řada cizinců, kteří buď měli úmysl spáchat trestnou činnost, anebo se k ní odhodlali až na českém území. Avšak nelze každý kriminální akt považovat za teroristický, a to i v případě, že se jednalo o větší počet zraněných.

Psychopatologický terorismus: v historii České republiky, lze tento druh pomsty nalézt u Olgy Hepnarové, která roku 1973 najela v Praze nákladním automobilem do skupin lidí čekajících na tramvaji a zabila tak osm lidí⁴⁶.

Politický terorismus – pravicový: po roce 1989 byla velká snaha o legální veřejné a stranickopolitické působení. Rovněž zde vzešly i teroristické aktivity, které navazovaly na širší násilnou činnost. Zejména agresivní výpady ultrapravice v České republice proti Romům, a cizincům vedly ke zhoršení interetnických vztahů.

Politický terorismus – levicový: po roce 1989 se krajní levice stala velmi důležitou součástí politických činností, a to zejména díky silné pozici Komunistické strany Čech a Moravy (dále

---

⁴³ BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014, s. 49. Monografie (Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-513-5.

⁴⁴ Tamtéž, s. 50

⁴⁵ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s.357). ISBN 80-903333-8-9.

⁴⁶ Tamtéž, s. 361.

jen „KSČM“). Avšak násilný potenciál ve slabé míře se v ČR vázal spíše na anarchismus, který ovlivňoval militantně naladěnou mládež.

Politický terorismus – environmentální: oproti komunistickému období je nyní lepší kvalita životního prostředí. Avšak v této oblasti přetrvává řada objektivních a subjektivně vnímaných nepříznivých skutečností, které mohou vyvolat konflikty. Malá část Zeleného hnutí prosazovala zájmy prostřednictvím násilných metod a některé z nich je možné řadit do ekoterorismu.

Náboženský terorismus: v České republice nejsou žádné výraznější prvky náboženské intolerance, jelikož velká část obyvatelstva se nehlásí k žádné konfesi. Avšak stále více přibývá lidí, kteří vyznávají muslimskou víru.

Islámský terorismus v ČR

Česká republika měla sice již dříve potenciál k tomu, aby se stala cílem islámského terorismu, avšak toto riziko se potvrdilo až po listopadu 1989, kdy vzniklo společenství ČR s USA a Izraelem. Zvýšení tohoto rizika dále představovaly návštěvy důležitých států představiteli ČR, zejména pak USA a Izraele.

V roce 1991 vznikl v České republice svaz muslimských studentů, jehož vůdcem byl Mohamad Abbás. Cílem této skupiny bylo působit místně a zejména hlásala tradicionalistické protiamerické a protiizraelské názory. Jeho místo převzala Muslimská unie, založená roku 2000, jejímž vůdcem byl rovněž Abbás. Tato organizace si kladla šířit islámskou osvětu a realizovat charitativní činnost pro muslimy⁴⁷.

Další organizace, které vznikaly na území ČR, byly např. Svět islámu a džihádu, Liga českých muslimů, Islámský svaz – klub přátel islámské kultury. Další teroristická skupina, která se objevila na českém území, byla Ozbrojená islámská skupina (GIA), která v roce 1955 vyhrožovala ústavním činitelům⁴⁸.

V celém euroatlantickém bezpečnostním prostoru představuje islámský terorismus jednu z největších hrozeb. Česká republika je z hlediska ISIL nepřátelskou zemí. Proti ČR je jako

---

⁴⁷ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s.253. ISBN 80-903333-8-9.

⁴⁸ Tamtéž, s. 256.

spojenci USA veden ozbrojený džihád. Fatva⁴⁹ talibanských učenců, která hovoří o nutnosti vyhlásit džihád každému, kdo se zúčastní útoku na Afghánistán, se nyní vztahuje i na ČR.

Muslimská komunita v České republice je tvořena zejména:

- osobami muslimského vyznání a jejich potomky, kteří přišli na české území před rokem 1989,
- osobami, které sem přišly po roce 1989 a usadily se zde dlouhodobě,
- a dále osobami, které zde přebývají krátkodobě (krátké návštěvy příbuzných, lázeňské pobyty apod.).

Zda bude Česká republika do budoucna terčem ISIL, záleží hlavně na západním světě. Záleží na tom, jak se bude vyvíjet celosvětová situace, válka s terorismem a schopnost západního světa eliminovat militantní trendy v islámu v globálním rámci.

Protiteroristická politika

Po roce 1989 měly na vnitřní a vnější bezpečnost ČR závažné dopady vstupy do Organizace Severoatlantické smlouvy, Evropské unie a dalších bezpečnostně – politických organizací.

Podle Mareše lze vývoj protiteroristické politiky v ČR rozdělit do tří fází⁵⁰. První byla v období 1989-1991, kdy došlo k odstranění nedemokratického režimu, k odchodu okupačních vojsk a rozpuštění Varšavské smlouvy. V druhé fázi v období 1991-2001 byla ustálena struktura boje proti terorismu v oblasti vnitřní bezpečnosti, vznik policejních a zpravodajských služeb. Dále byly stanoveny zahraničně – politické priority vstupu do NATO, EU. Třetí fáze představuje období od roku 2001 po současnost, v ní se zintenzivňovala aktivita policie a zpravodajských služeb proti terorismu a specializace se začala projevovat i v Armádě ČR.

Dnešní nástroje státní protiteroristické politiky jsou zpravodajské, policejní a vojenské operace, preventivní opatření, politická činnost směřující k odstranění příčin terorismu, civilní ochrana. Protiteroristická politika je brána jako součást politiky státu, zasahuje do oblasti vnitřní i vnější bezpečnostní politiky. S protiteroristickou politikou úzce souvisí i mnohé další politiky, např. politika proti proliferaci, zbrojní politika, protiextremistická politika, náboženská politika.

---

⁴⁹ Fatva je v islámu formální rozhodnutí nebo výklad o islámském právu právním učencem (známý jako mufti). (ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA. *Fatwa*. [online]. 2018 [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/fatwa>)

⁵⁰ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 386. ISBN 80-903333-8-9.

Protiteroristické úsilí ČR drží krok s úsilím na úrovni Evropské unie a NATO. Využívá při tom některé unijní dokumenty, jako je Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu a s ní spojený Akční plán pro boj proti terorismu apod. Česká republika dále implementuje Stockholmský program pro oblast svobody, bezpečnosti a práva ve službách občanů, který upravuje zejména otázky proti terorismu⁵¹.

Česká republika se chce inspirovat zejména státy, které dlouhodobě a úspěšně bojují s terorismem, a následně pak aplikovat vhodné metody do českého bezpečnostního systému. Pravděpodobně jedním z největších rizik je fakt, že Česká republika je nejen tranzitním místem, ale i prostorem pro krátkodobé pobyty osob, které jsou podezřelé z napojení na radikální teroristické skupiny.

Podle Strategie České republiky pro boj proti terorismu jsou základními principy v boji proti terorismu v České republice⁵²:

- *„soulad boje s terorismem s Bezpečnostní strategií ČR a dalšími klíčovými dokumenty;*
- *respektování principů demokracie a ochrana lidských práv;*
- *spolupráce a sdílení informací mezi zainteresovanými institucemi;*
- *prohlubování zapojení České republiky do mezinárodních aktivit (neznamená to však přenášet aktivity, které jsme schopni řešit na mezinárodní a lokální úrovni);*
- *budování a prohlubování důvěry mezi stejně smýšlejícími zahraničními partnery;*
- *prověřování (cvičení) schopností čelit hrozbě terorismu;*
- *vzdělávání;*
- *aktivní přístup při prevenci hrozeb;*
- *informování veřejnosti v účelném a přiměřeném rozsahu;*
- *maximální pomoc, podpora a ochrana subjektům, které poskytnou informace o připravovaných teroristických akcích.“*

Hlavní výkonné pravomoci má vláda a z pozice vrchního velitele ozbrojených sil i prezident České republiky. V sektorových oblastech má boj proti terorismu na starost především Ministerstvo vnitra a Ministerstvo zahraničních věcí. Legislativní základy zajišťuje Parlament ČR, trestně-právní aspekty má pak na starost justiční sféra. Role Armády ČR je zde velice

---

⁵¹ MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005, s. 386. ISBN 80-903333-8-9.

⁵² MV ČR. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha: Odbor bezpečnostní politiky, 2013.

důležitá v přímém boji proti terorismu anebo státům podporující terorismus i při případném odstraňování následků.

3.1. Analýza teroristických útoků v České republice

V návaznosti na kapitolu 2.1. se i zde objeví výsledky analýzy České republiky, které jsou zaměřeny na útoky ISIL, tentokrát se jedná pouze o útoky na území České republiky. Cílem této analýzy je poukázat na to, jak je na tom naše země z hlediska teroristických útoků. Zda se tu některé odehrály a pokud ano, jaké měly dopady. Předpokladem je, že ČR je z hlediska terorismu bezpečnější zemí než kterýkoli z jejích bezprostředně sousedících států.

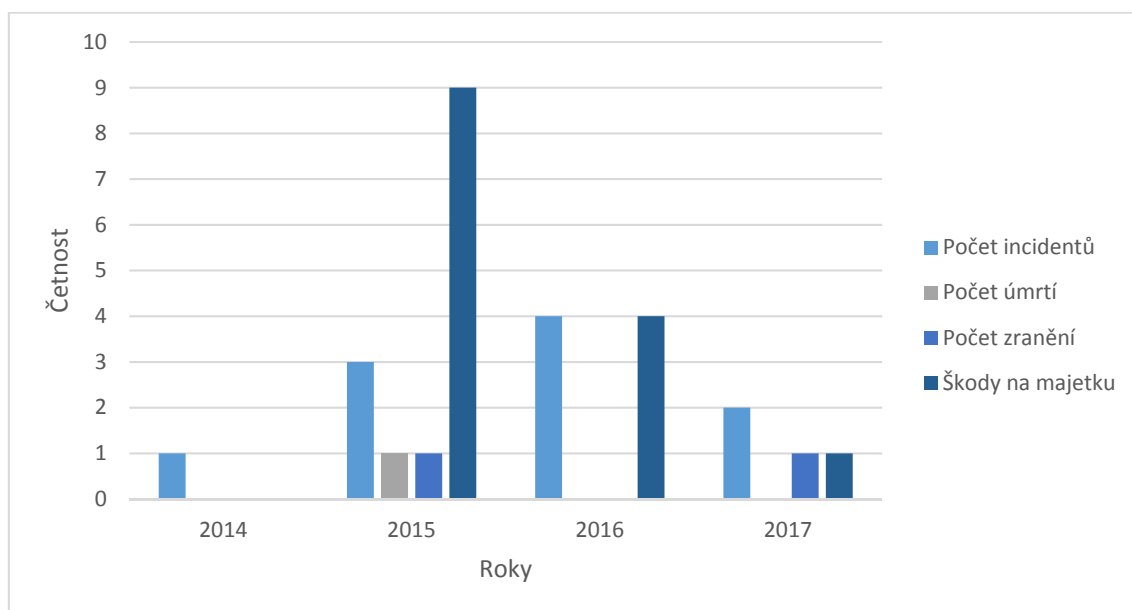
Indikátory, které zde budou zkoumány, jsou stejné jako v kapitole 2.1.; i v této analýze bude zkoumáno období leden 2014 až červen 2017. V analýze budou uvedeny všechny indikátory, následně bude provedeno grafické znázornění, kde budou uvedeny součty incidentů a míra dopadu a na závěr bude prezentován vývoj pořadí bezpečnosti ČR podle GTI.

Tabulka 9 – Hodnoty indikátorů České republiky

	2014	2015	2016	2017
Pořadí	93	68	71	83
Počet incidentů	1	3	4	2
Počet úmrtí	0	1	0	0
Počet zranění	0	1	0	1
Škody na majetku	0	9	4	1

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Obrázek 7 - Analýza České republiky z hlediska útoků ISIL v jednotlivých letech

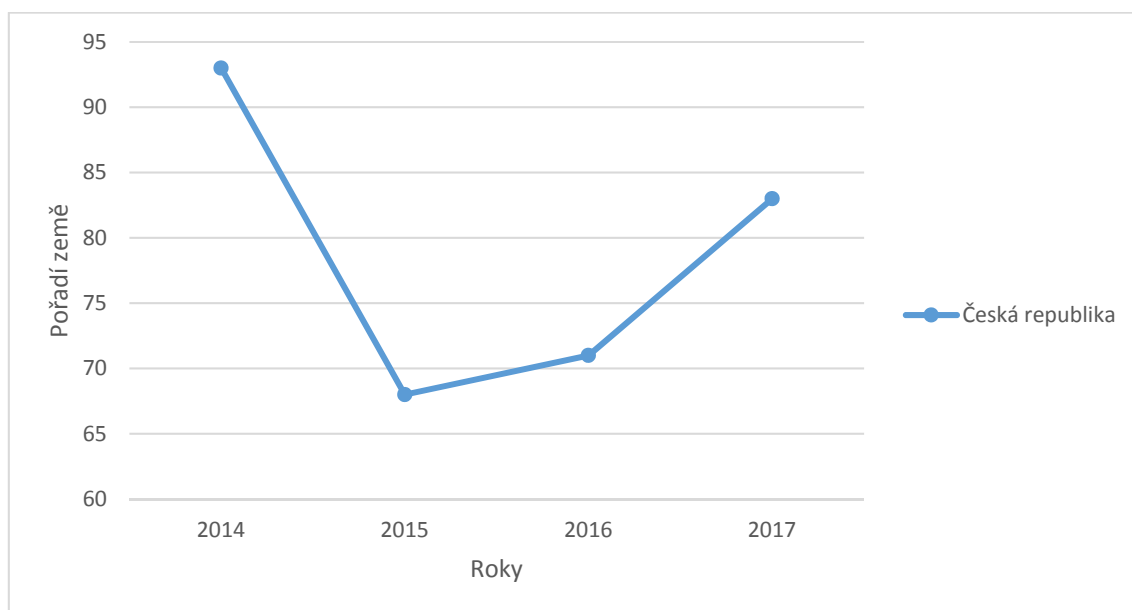
Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Jak z tabulky 9 i obrázku 7 vyplývá, tak v letech 2014-2017 se vždy odehrál nějaký incident, avšak pouze v roce 2014 neměl žádný dopad na životech, zdraví a majetku. V roce 2015 způsobilo 3 incidenty celkově 12 dopadů, 2016 zde byly 4 incidenty, které způsobily 4 dopady, a to pouze škody na majetku. A v roce 2017 zde proběhly 2 incidenty, které způsobily 2 dopady.

Co se týče pořadí zemí, tak lépe, než Česká republika je na tom ze srovnaných sousedních zemí Slovenská republika a Polsko, hůře potom dopadlo Německo. Rakousko bylo horší pouze v roce 2014, kdy jeho pořadí bylo 79 a Česká republika se v ten rok umístila na 93. místě. Další roky si Rakousko vedlo lépe.

Takže je třeba říci, že kromě Německa jsou ostatní sousední státy z teroristického hlediska bezpečnější než Česká republika, tudíž předpoklad, že ČR je z hlediska terorismu bezpečnější zemí, než kterýkoli z jejích bezprostředně sousedících států není potvrzena.

Obrázek 8 - Pořadí ČR podle GTI v letech 2014-2017

Zdroj: zpracováno s využitím The Institute for Economics and Peace. Global terrorism index. Vision of humanity [online]., 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org/indexes/terrorism-index/>

Jak z obrázku 8 vyplývá, tak pořadí ČR podle GTI mělo do roku 2015 klesající tendenci, avšak v roce 2015 začala křivka stoupat, ale v červnu 2017 nedosáhlo takové hodnoty jako v roce 2014.

4. Vnímání hrozby náboženského terorismu v ČR (výsledky dotazníkového šetření)

Dotazníkové šetření bylo provedeno za účelem zjištění, jak obyvatelé České republiky vnímají bezpečnost kolem sebe z hlediska hrozby terorismu. Dotazník není zaměřen na celou plochu České republiky, ale pouze na dva různé kraje, a to Pardubický kraj a Karlovarský kraj. V těchto dvou krajích je vnímána odlišnost, zejména v jejich poloze. Zatímco Pardubický kraj se nachází ve středu České republiky, tak Karlovarský leží na hranicích s Německem, kde se předpokládá větší hrozba terorismu.

Bylo rozdáno celkem 300 dotazníků a navrátilo se jich 293 (tj. návratnost 98 %). Osloveni byli respondenti z výše uvedených krajů, ve všech věkových kategoriích. Vzorek byl rozmanitý z hlediska věku, vzdělání, velikosti obcí, ve které respondenti žijí a pohlaví.

V rámci výzkumu byly položeny tyto otázky:

1. Jaký je podle Vás hlavní cíl teroristů?
2. Co je podle Vás důležitý krok v úspěšném boji proti terorismu v ČR?
3. Čím se cítíte být nejvíce ohroženi?
4. Je současný stav péče o bezpečnost z hlediska ohrožení terorismem v ČR dostačující?
5. Očekávatelné teroristické útoky jsou na místech s vysokou koncentrací lidí. Ocitli jste se v posledních dvou letech v podobné situaci?
6. Myslíte si, že je terorismus pro Českou republiku aktuální hrozba?

První otázka byla selektivní a byla ověřením, zda respondent chápe správně terorismus. Pokud na tuto otázku odpověděl špatně, jsou i jeho další odpovědi považovány za irelevantní a dotazník nevstoupil do dalšího vyhodnocení.

Předpokládají se výsledky formulované v hypotézách A, B a C.

Hypotéza A: Většina respondentů chápe problém terorismu správně.

Hypotéza A bude potvrzena, když správně odpoví 90 % respondentů.

Hypotéza B: Současný stav péče o bezpečnost z hlediska ohrožení terorismem v ČR je dostačující.

Hypotéza B bude potvrzena, když 90 % relevantních respondentů odpoví, že současný stav péče o bezpečnost z hlediska ohrožení terorismem v ČR je dostačující.

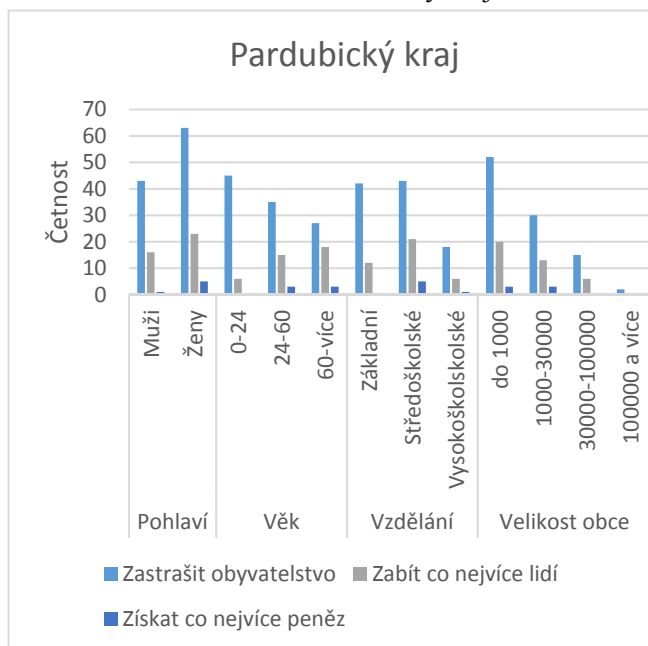
Hypotéza C: Terorismus není pro Českou republiku aktuální hrozba.

Hypotéza C bude potvrzena, pokud na tuto otázku odpoví 90 % relevantních respondentů *spíše ne* anebo *ne*.

Nyní se zde objeví grafické vyhodnocení otázek, které potvrdí nebo vyvrátí hypotézy A, B a C.

Jaký je podle Vás hlavní cíl teroristů?

Obrázek 10 - Otázka č. 1 Pardubický kraj

Obrázek 9 - Otázka č. 1 Karlovarský kraj

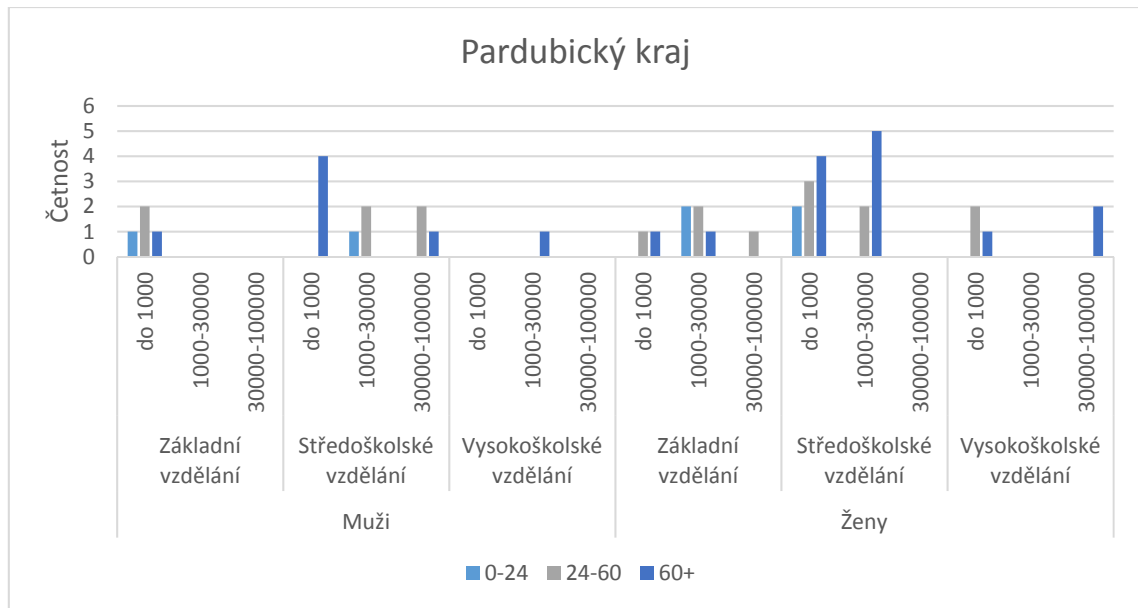
Zdroj: vlastní zpracování

Zdroj: vlastní zpracování

Jak je možné vidět, tak správnou odpověď *zastašit obyvatelstvo* zvolila více jak polovina respondentů. Jelikož tato otázka měla ověřit, zda respondenti vědí, co je to terorismus. Ti, co zvolili jinou odpověď, budou z dalšího šetření vyřazeni.

Nesprávně vnímá terorismus v Pardubickém kraji:

Obrázek 11 - Nesprávně vnímaný terorismus v Pardubickém kraji

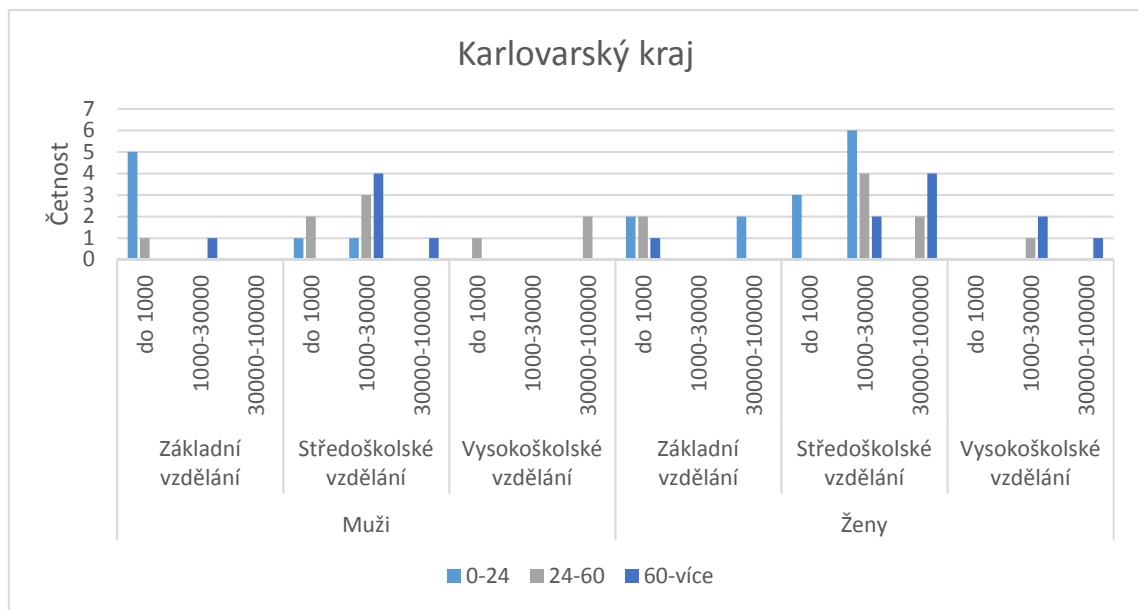
Zdroj: vlastní zpracování

- věk 0-24 let - 1 muž se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel
- věk 24-60 let – 2 muži se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena se základním vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 3 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy s vysokoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel
- 60 - více let – 1 muž se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 4 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 muž s vysokoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 1 žena se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 žena se základním vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 4 ženy se

středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 5 žen se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena s vysokoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel

Nesprávně vnímá terorismus v Karlovarském kraji:

Obrázek 12 - Nesprávně vnímaný terorismus v Karlovarském kraji

Zdroj: vlastní zpracování

- 0-24 let – 5 mužů se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 6 žen se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 3 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel,
- 24-60 let – 1 muž se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 3 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 muži s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 muž s vysokoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 4 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel,

- 60 – více let – 1 muž se základním vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 4 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 4 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 2 ženy s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 1 žena s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel.

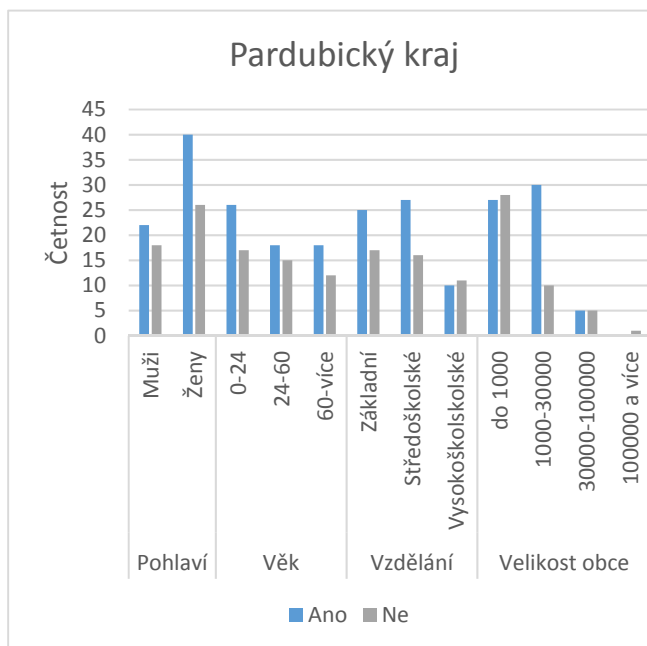
Celkový počet správných odpovědí zaznamenalo 194 respondentů z celkových 293 (tj. 66 %). To znamená, že necelá polovina respondentů nedokázala správně určit, co je terorismus.

V Pardubickém kraji správně odpovědělo 106 respondentů ze 151 (tj. 70,2 %). Tzn., že 45 respondentů z Pardubického kraje bude dále vyřazeno z dotazníkového šetření. V Karlovarském kraji tuto odpověď zvolilo 88 respondentů z celkového počtu 142 (tj. 61,9 %) a bude zde vyřazeno 54 respondentů.

Jak lze vidět z výše uvedeného vyhodnocení, hypotéza A nebyla potvrzena, jelikož správnou odpověď nezvolila většina (tj. 90 %) respondentů, ale pouze 66 %.

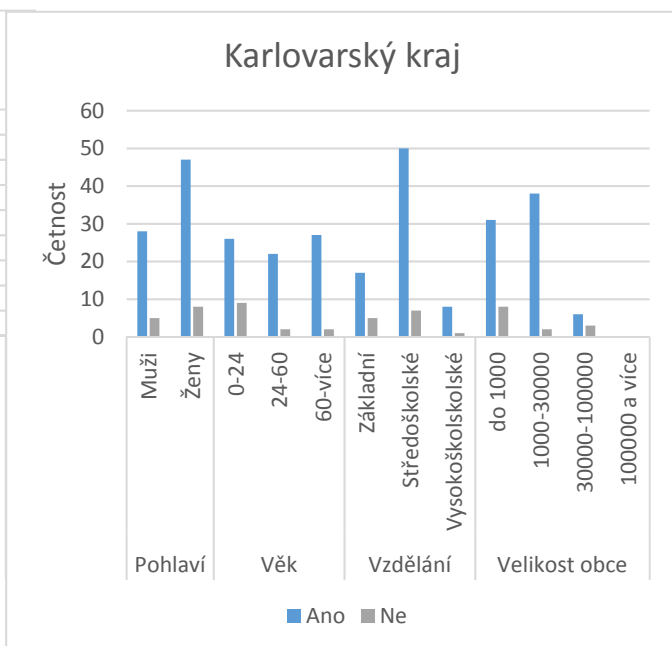
Je současný stav péče o bezpečnost z hlediska ohrožení terorismem v ČR dostačující?

Obrázek 14 - Otázka č. 4 Pardubický kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 13 – Otázka č. 4 Karlovarský kraj

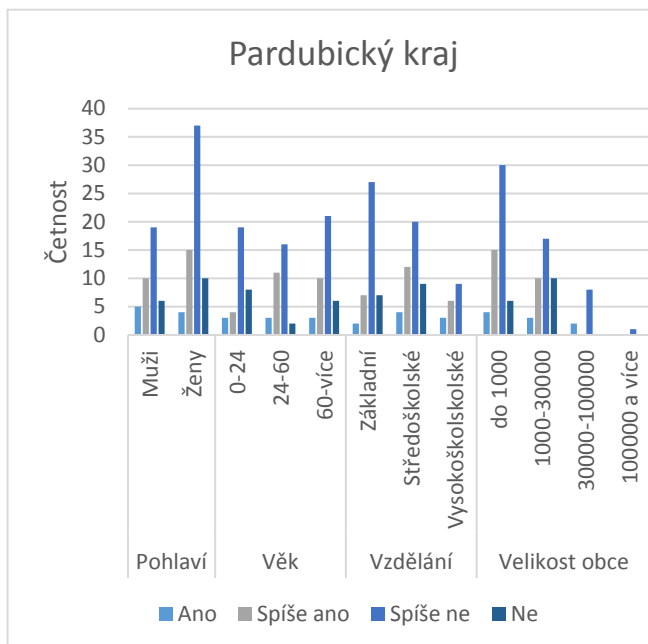
Zdroj: vlastní zpracování

Z obrázků 13 a 14 vyplývá, že pro Karlovarský kraj je současný stav péče o bezpečnost z hlediska ohrožení terorismem v ČR více dostačující, než je v Pardubickém kraji. Respondenti z Karlovarského kraje odpovídali více *ano* ve všech identifikačních skupinách, celkem tuto odpověď zvolilo 85 % respondentů. Ti, co odpověděli *ne* (15 % respondentů), by posílili např. tyto orgány, složky nebo instituce: Armádu ČR, Policii ČR, Bezpečnostní informační službu, Celní správu, Hasičský záchranný sbor ČR, zpravodajské služby. Avšak v Pardubickém kraji už tato odpověď nebyla tak jednoznačná. Pouze 58 % respondentů z Pardubického kraje odpovědělo *ano*. Zbylých 42 % odpovědělo *ne*. Ti by posílili zejména integrovaný záchranný systém.

Ačkoli na tuto otázku odpovědělo kladně 85 % respondentů z Karlovarského kraje a 58 % z Pardubického, ani tak to není většina respondentů (tj. 90 %), tudíž lze předpokládat, že se obyvatelé České republiky necítí bezpečně z hlediska ohrožení terorismem a ani hypotéza B není potvrzena.

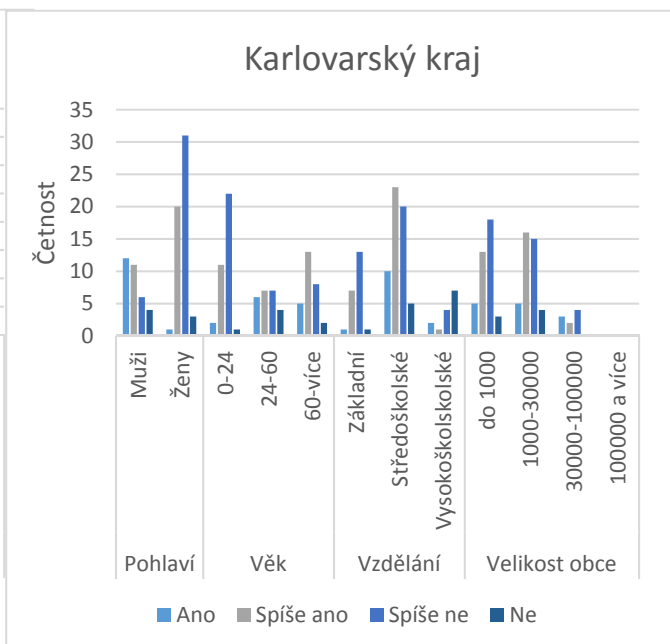
Myslíte si, že je terorismus pro Českou republiku aktuální hrozba?

Obrázek 16 - Otázka č. 6 Pardubický kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 15 - Otázka č. 6 Karlovarský kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Odpověď *ano* volilo 8 % respondentů z Pardubického kraje a 15 % z Karlovarského. *Spíše ano* pak 24 % z kraje Pardubického a 35 % z Karlovarského. Jako další odpověď *spíše ne* volilo 53 % respondentů z Pardubického kraje a 42 % z kraje Karlovarského. Jako poslední možnost odpovědi byla *ne*, tu volilo 15 % respondentů v Pardubickém kraji a 8 % v Karlovarském kraji. Jak je možno vidět, nejčastější odpověď v obou krajích byla *spíše ne*.

Odpověď *spíše ne*, a *ne* zvolilo dohromady 116 respondentů z celkového počtu 194, tj. 58 %. Tudíž ani hypotéza C nebyla potvrzena.

Ostatní otázky z dotazníkového šetření

Tyto otázky jsou podrobněji vypracované v příloze č. 3.

Otázka č. 2 – Co je podle Vás důležitý krok v úspěšném boji proti terorismu?

Nejvíce by respondenti volili *mezinárodní spolupráci v oblasti boje proti terorismu*. Dále pak *včasné získání, zpracování a vyhodnocení informací*. A jako poslední možnost, kterou volil nejmenší počet respondentů, byla *spolupráce bezpečnostních složek*.

Otázka č. 3 – Čím se cítíte být nejvíce ohroženi?

Respondenti z Pardubického kraje se cítí být nejvíce ohroženi *terorismem*. Tuto odpověď zvolilo celkem 46 % respondentů. Za to respondenti z Karlovarského kraje se cítí být nejvíce ohroženi *krádeží a vraždou*. Tuto odpověď zvolilo celkem 45 % respondentů.

Otázka č. 5 – Očekávatelné teroristické útoky jsou na místech s vysokou koncentrací lidí. Ocitli jste se v posledních dvou letech v podobné situaci?

Na tuto otázku odpovědělo stejné procento respondentů jak v Pardubickém kraji, tak v kraji Karlovarském. 68 % respondentů se v posledních dvou letech neocitlo v podobné situaci. Ti, co se pak ocitli, tak zaznamenali zejména zvýšený počet policistů.

Závěr

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou terorismu se zaměřením na náboženský terorismus a jeho hrozbu zejména v České republice. Terorismus je velice těžké vymezit a neexistuje žádná univerzální definice. V dnešní době však existuje mnoho různých opatření, která jsou přijímána v rámci boje proti terorismu.

Neustále se vyskytuje víc a víc teroristických útoků, které byly způsobeny organizací ISIL. Tato organizace provádí velmi malý počet útoků, které však mají velký dopad – vysoký počet zraněných či obětí. Země, které jsou touto organizací ovlivněny, jsou hlavně Irák, Afghánistán, Pákistán a Sýrie. Tyto země se již delší dobu drží na předních příčkách jako nejnebezpečnější země z hlediska teroristických útoků. Naštěstí státy sousedící s Českou republikou jsou z hlediska hrozby terorismu bezpečnější než právě státy s převahou muslimského obyvatelstva. Avšak kromě Německa, jsou ostatní sousední státy bezpečnější než Česká republika.

V rámci dotazníkového šetření, který byl zaměřen zejména na to, jak respondenti z Pardubického a Karlovarského kraje vnímají terorismus, bylo zjištěno, že necelá polovina respondentů (44 %) ne zcela správně chápe pojem terorismus. Obyvatelé České republiky se necítí bezpečně z hlediska ohrožení terorismem a více jak polovina si jich myslí, že je terorismus aktuální hrozba pro Českou republiku.

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že je potřeba se více zaměřit na problematiku terorismu a šířit o ní co nejvíce správných a pravdivě podložených informací mezi veřejnost. Informovanost by se měla zaměřit na všechny věkové kategorie (např.: pořádat veřejné přednášky s různými odborníky na toto téma, vydávat více internetových článků – nebo videí na sociálních sítích, a pro starší generace i časopisy s tímto tématem) zejména pak na ty věkové kategorie, které stále pravidelně navštěvují školu (tj. věková kategorie 0–24 let). Informovanost by se mohla zahrnout např. do výuky. Dále by měla posílit složky, orgány a instituce jako je Policie ČR, Armáda ČR, Celní správa, Hasičský záchranný sbor ČR apod. A hlavně by měla posílit mezinárodní spolupráci v oblasti boje proti terorismu.

Seznam literatury

Monografie

- BÍLKOVÁ, Veronika. *Boj proti terorismu z pohledu ochrany lidských práv*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2014. ISBN 978-80-7380-513-5.
- CARR, Caleb. *Dějiny terorismu: dějiny války proti civilistům: [od starověku po současnost]*. Praha: Práh, 2002. ISBN 80-725-2063-6.
- HVÍŽDALA, Karel, Karel SCHWARZENBERG, Martin RYŠAVÝ, et al. *Evropa, Rusko, teroristé a běženci: Schwarzenberg, Ryšavý, Kraus, Glanc, Přibáň, Romancov, Robejšek, Dobrovský, Rubeš, Steiner, Rupnik, Petříček, Pithart*. Praha: Mladá fronta, 2016. ISBN 978-80-204-4061-7.
- MAREŠ, Miroslav. *Terorismus v ČR*. Brno: Centrum strategických studií, 2005. ISBN 80-903 3338-9.
- MCCANTS, William Faizi. *Islámský stát-apokalypsa: jeho historie, strategie a vize zániku světa*. V Brně: CPress, 2016. ISBN 978-80-264-1233-5.

Internetové zdroje

- AKTUÁLNĚ.CZ. *11. září 2001*. [online]. Economia, 1999, 6. 9. 2011 [cit. 2018 04-06]. Dostupné z: <https://www.aktualne.cz/wiki/zahranici/11-zari-2001-11-9-terorismus/r-i-wiki:1716/?redirected=1523001907>
- BBC. *Jihad*. [online]. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: http://www.bbc.co.uk/religion/religions/islam/beliefs/jihad_1.shtml
- ČT 24. *Smrt cíhala v tokijském metru – tehdy zabijel sarin*. [online]. 2010 [cit. 2018-02-19]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/svet/1348293-smrt-cihala-v-tokijskem-metru-tehdy-zabijel-sarin>
- ENCYCLOPAEDIA BRITANNICA. *Fatwa*. [online]. 2018 [cit. 2018-04-06]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/fatwa>
- MV ČR. *Strategie České republiky pro boj proti terorismu*. Praha: Odbor bezpečnostní politiky, 2013.
- MV ČR. *Typologie terorismu* [online], 2009. [cit. 2018-02-09]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/typologie-terorismu.aspx>
- MV ČR. *Definice terorismu* [online], 2009, [cit. 2018-04-14]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/cthh/clanek/definice-terorismu.aspx>
- RADA EU. *Strategie Evropské unie pro boj proti terorismu* [online]. 2005. [cit. 2018-02-28]. Dostupné z: <http://www.consilium.europa.eu/cs/policies/fight-against-terrorism/eu-strategy/>
- ŠVAMBERK, Alex. *Talibán* [online]. [cit. 2018-02-26]. Dostupné z: <https://tema.novinky.cz/taliban>

- ŠKRABAL, Josef. *Úroveň zdělení obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2014, s. 10 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20536250/17023214.pdf/7545a15a-8565-458bb4e3-e8bf43255b12?version=1.1>
- THE INSTITUTE FOR ECONOMICS AND PEACE. *Vision of humanity* [online]. 2017 [cit. 2018-03-19]. Dostupné z: <http://visionofhumanity.org>
- UNHCR. *The Arab Convention For The Suppression Of Terrorism*. [online]. The UN refugee Agency, 1998 [cit. 2018-04-15]. Dostupné z: <http://www.refworld.org/docid/3de5e4984.html>
- WITHNALL, Adam. *Iraq crisis: What is a caliphate?* [online]. [cit. 2018-04-02]. Dostupné z: <https://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/iraq-crisis-what-is-a-caliphate-9572100.html>

Přílohy

Příloha č. 1 – Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (výňatek)

§ 311

Teroristický útok

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky nebo mezinárodní organizace, závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci nebo mezinárodní organizaci, aby něco konala, opominula nebo trpěla,

a) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka s cílem způsobit smrt nebo těžkou újmu na zdraví,

b) zmocní se rukojmí nebo provede únos,

c) zničí nebo poškodí ve větší míře veřejné zařízení, dopravní nebo telekomunikační systém, včetně informačního systému, pevnou plošinu na pevninské mělčině, energetické, vodárenské, zdravotnické nebo jiné důležité zařízení, veřejné prostranství nebo majetek s cílem ohrozit tím lidské životy, bezpečnost uvedeného zařízení, systému nebo prostranství anebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

d) naruší nebo přeruší dodávku vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje s cílem ohrozit tím lidské životy nebo vydat majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

e) zmocní se letadla, lodi, jiného prostředku osobní či nákladní dopravy nebo pevné plošiny na pevninské mělčině, nebo nad takovým dopravním prostředkem nebo pevnou plošinou vykonává kontrolu, anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení nebo ve větším rozsahu zasahuje do jeho provozu nebo sdělí důležitou nepravdivou informaci, čímž ohrozí život nebo zdraví lidí, bezpečnost takového dopravního prostředku anebo vydá majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu,

f) vyrábí nebo jinak získá, přechovává, dováží, přepravuje, vyváží či jinak dodává nebo užije výbušninu, jaderný materiál, jadernou, biologickou, chemickou nebo jinou zbraň, bojový prostředek nebo materiál obdobné povahy, anebo provádí výzkum a vývoj jaderné, biologické, chemické nebo jiné zbraně nebo bojového prostředku nebo výbušniny, nebo

g) vydá lidi v obecné nebezpečí smrti nebo těžké újmy na zdraví nebo cizí majetek v nebezpečí škody velkého rozsahu tím, že způsobí požár nebo povodeň nebo škodlivý účinek výbušnin, plynu, elektřiny nebo jiných podobně nebezpečných látek nebo sil nebo se dopustí jiného

podobného nebezpečného jednání, nebo takové obecné nebezpečí zvýší nebo ztíží jeho odvrácení nebo zmírnění,

bude potrestán odnětím svobody na pět až patnáct let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku.

(2) Odnětím svobody na dvanáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem bude pachatel potrestán,

a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 jako člen organizované skupiny,

b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví nebo smrt,

c) způsobí-li takovým činem, že větší počet lidí zůstal bez přístřeší,

d) způsobí-li takovým činem přerušování dopravy ve větším rozsahu,

e) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu,

f) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu,

g) ohrozí-li takovým činem závažně mezinárodní postavení České republiky nebo postavení mezinárodní organizace, jejíž je Česká republika členem, nebo

h) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu.

(3) Příprava je trestná.

§ 312

Teror

(1) Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení České republiky jiného úmyslně usmrtí, bude potrestán odnětím svobody na patnáct až dvacet let, popřípadě vedle tohoto trestu též propadnutím majetku, nebo výjimečným trestem.

(2) Příprava je trestná.

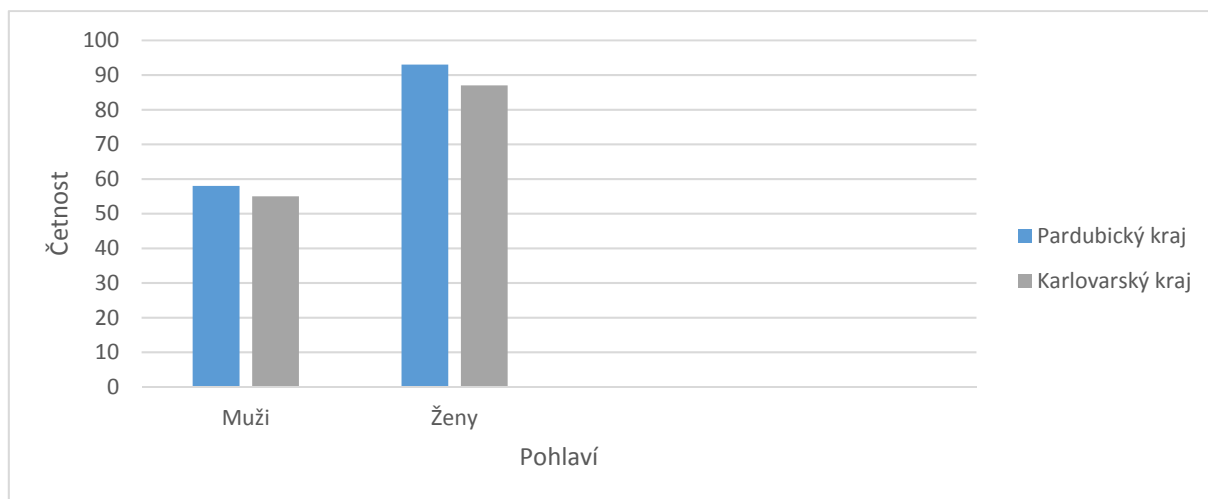
Příloha č. 2 - Dotazník

1. Jaký je podle Vás hlavní cíl teroristů? (zaškrtněte jednu variantu)
  - a. Zastrážit obyvatelstvo
  - b. Zabít co nejvíce lidí
  - c. Získat co nejvíce peněz

2. Co je podle Vás důležitý krok v úspěšném boji proti terorismu v ČR? (zaškrtněte jednu možnost)
  - a. Včasné získání, zpracování a vyhodnocení informací
  - b. Spolupráce bezpečnostních složek (Armáda České republiky, Zpravodajská služba, Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky ...)
  - c. Mezinárodní spolupráce v oblasti boje proti terorismu

3. Čím se cítíte být nejvíce ohrožení? (uved'te pořadí – 1 největší ohrožení, 3 nejmenší ohrožení)
  - a. Povodeň, dlouhodobý výpadek elektrického proudu
  - b. Krádež, vražda
  - c. Terorismus

4. Je současný stav péče o bezpečnost z hlediska ohrožení terorismem v ČR dostačující?
  - a. Ano
  - b. Ne
  - c. Pokud ne, které složky, orgány, instituce by měly být posíleny?
.....

5. Očekávatelné teroristické útoky jsou na místech s vysokou koncentrací lidí (sportovní utkání, koncerty, významné dopravní uzly apod.) Ocitli jste se v posledních dvou letech v podobné situaci?
  - a. Ne
  - b. Ano
  - c. Pokud ano, jaká bezpečnostní opatření jste zaznamenali?
.....

6. Myslíte si, že je terorismus pro Českou republiku aktuální hrozba?
  - a. Ano
  - b. Spíše ano
  - c. Spíše ne
  - d. Ne

7. Jsem:
  - a. Muž
  - b. Žena

8. Vzdělání:
  - a. základní
  - b. středoškolské
  - c. vysokoškolské

9. Můj věk:
  - a. 0-24 let
  - b. 24-60 let
  - c. 60 let a více

10. Velikost obce, ve které žijete
  - a. do 1.000 obyvatel
  - b. 1.000 – 30.000 obyvatel
  - c. 30.000 – 100.000 obyvatel
  - d. více jak 100.000 obyvatel

Příloha č. 3 – Dotazníkové šetření

Vzorek dotazníků byl strukturován podle pohlaví, vzdělání, věkového rozložení a velikosti obce, ve které respondenti žijí.

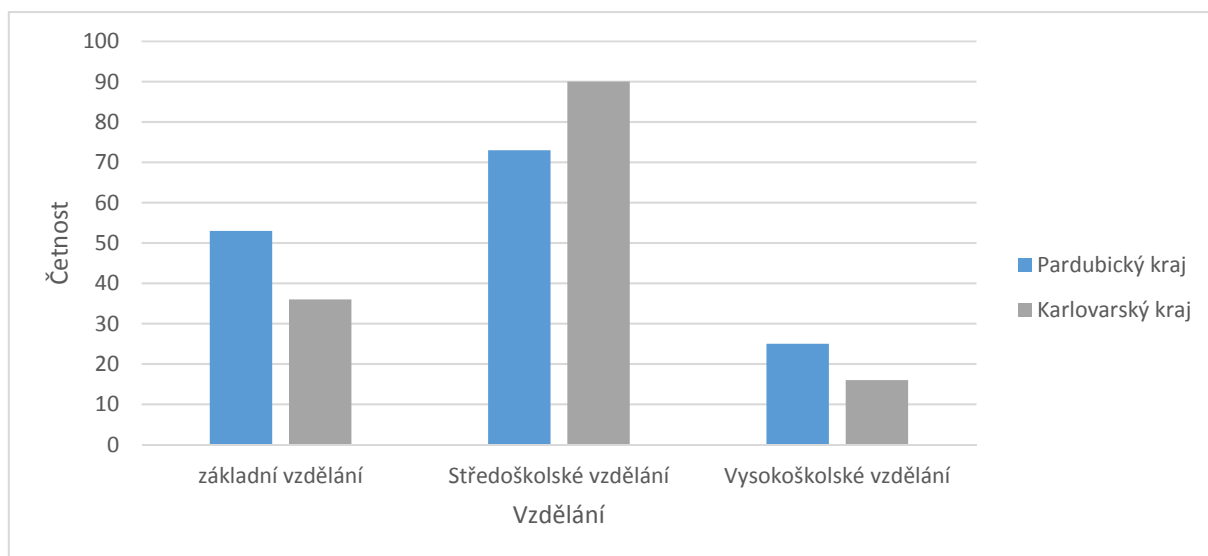
Obrázek 1 – Respondenti podle pohlaví

Zdroj: vlastní zpracování

V obou krajích převažovaly spíše respondentky než respondenti. V Pardubickém kraji se šetření zúčastnilo celkem 38 % mužů a 62 % žen. Obdobně na tom byl Karlovarský kraj, kde bylo 39 % mužů a 61 % žen. Celkem se pak šetření zúčastnilo 39 % mužů a 61 % žen.

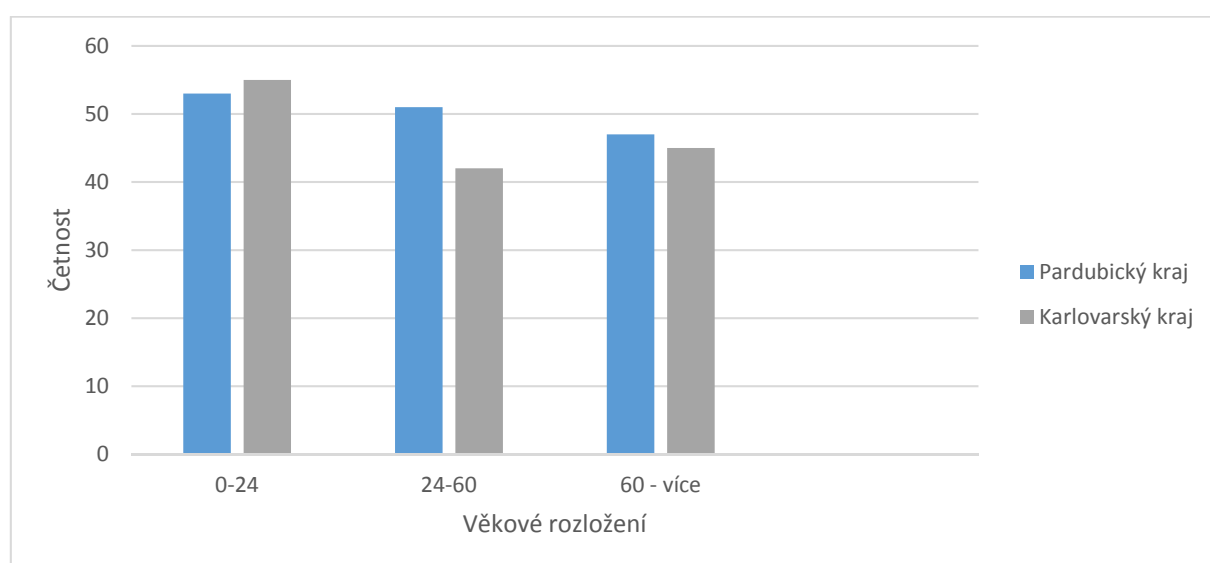
Obrázek 2 - Respondenti podle vzdělání

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvyšší počet respondentů byl v obou krajích se středoškolským vzděláním. Následovalo základní vzdělání a až poté vysokoškolské. V Pardubickém kraji se šetření zúčastnilo 35 % respondentů se základním, 48 % se středoškolským a 17 % s vysokoškolským vzděláním. V Karlovarském kraji pak 25 % se základním, 63 % se středoškolským a 12 % s vysokoškolským vzděláním. Podle Českého statistického úřadu bylo k datu 26. 3. 2011⁵³ v Pardubickém kraji 18 % lidí se základním vzděláním, 65 % se středoškolským a 14 % s vysokoškolským vzděláním. V Karlovarském kraji tak čítalo 22 % lidí se základním, 58 % se středoškolským a 11 % s vysokoškolským vzděláním.

Obrázek 3 - Věkové rozložení respondentů

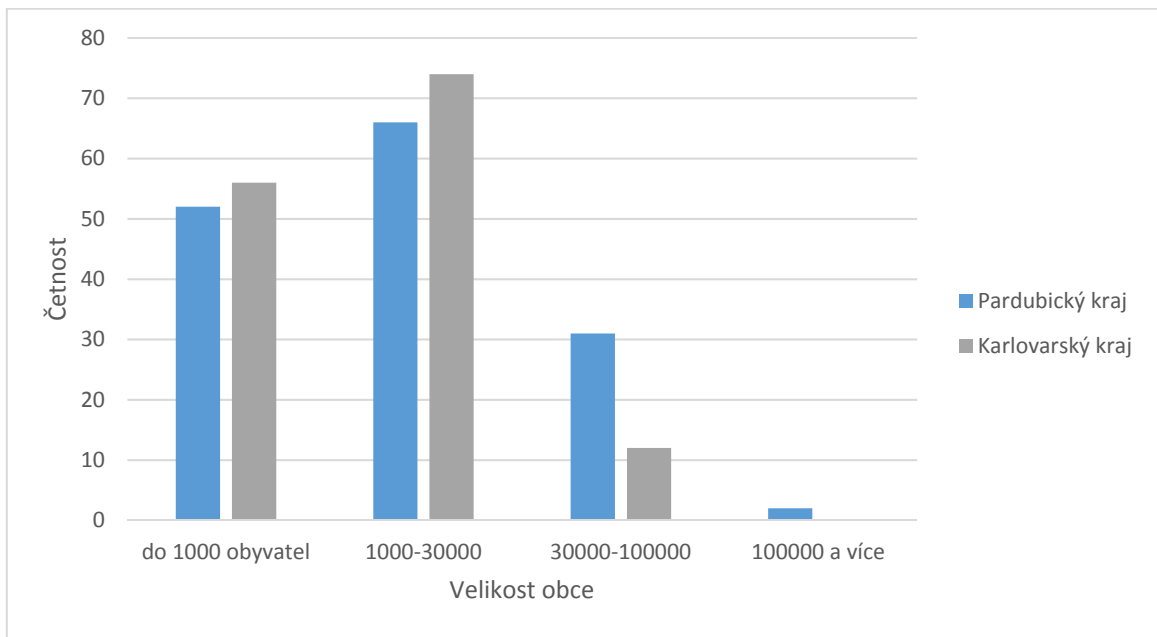
Zdroj: vlastní zpracování

Věkové rozložení respondentů bylo víceméně stejné. Ačkoli nejobsáhlejší věková kategorie je 0-24 let, následuje 24-60 let a jako poslední je 60 – více let. Ve věkové kategorii 0-24 let bylo dotazováno 35 % respondentů z Pardubického kraje a 39 % z Karlovarského kraje. Kategorie 24-60 let čítala v Pardubickém kraji 34 % a v Karlovarském 29 %. A poslední kategorie 60 a více obsahuje 31 % respondentů z Pardubického kraje a 32 % z Karlovarského.

⁵³ ŠKRABAL, Josef. *Úroveň vzdělání obyvatelstva podle výsledků sčítání lidu* [online]. Praha: Český statistický úřad, 2014, s. 10 [cit. 2018-04-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20536250/17023214.pdf/7545a15a-8565-458b-b4e3-e8bf43255b12?version=1.1>

Obrázek 4 – Respondenti podle velikosti obce

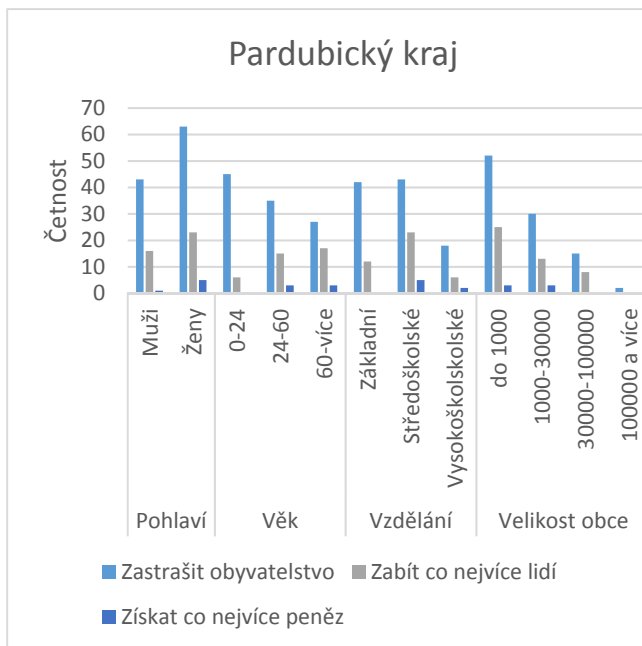

Zdroj: vlastní zpracování

Nejvíce respondentů v obou krajích bydlí v obci o velikosti 1 000 až 30 000 obyvatel.

Otázka č. 1 – Jaký je podle Vás hlavní cíl teroristu?

Obrázek 5 – Otázka č. 1 Pardubický kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 6 – Otázka č. 1 Karlovarský kraj

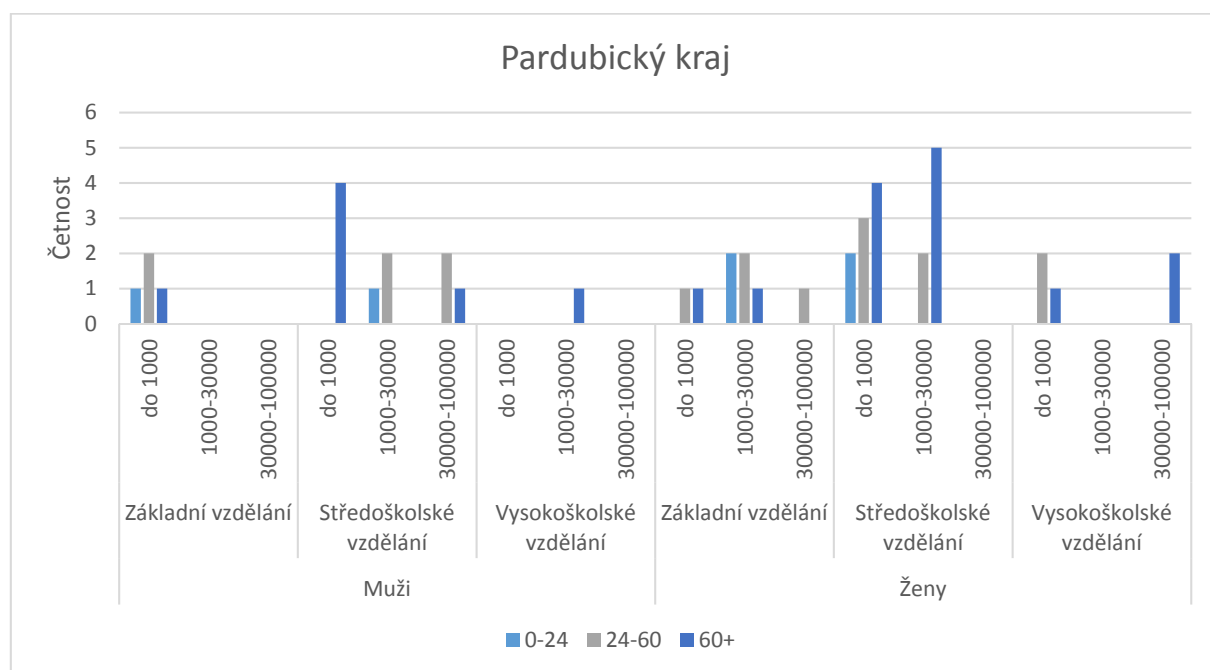

Zdroj: vlastní zpracování

Jak je možné vidět, tak správnou odpověď *zastašit obyvatelstvo* zvolila více jak polovina respondentů. Ti, co zvolili jinou odpověď, budou z dalšího šetření vyřazeni. Jelikož tato otázka měla ověřit, zda respondenti vědí, co je to terorismus. V Pardubickém kraji správně odpovědělo 106 respondentů ze 151 (tj. 70,2 %). Tzn., že 45 respondentů z Pardubického kraje bude dále vyřazeno z dotazníkového šetření. V Karlovarském kraji tuto odpověď zvolilo 88 respondentů z celkového počtu 142 (tj. 61,9 %).

Nesprávně vnímá terorismus v Pardubickém kraji:

Obrázek 7 - Nesprávně vnímaný terorismus v Pardubickém kraji

Zdroj: vlastní zpracování

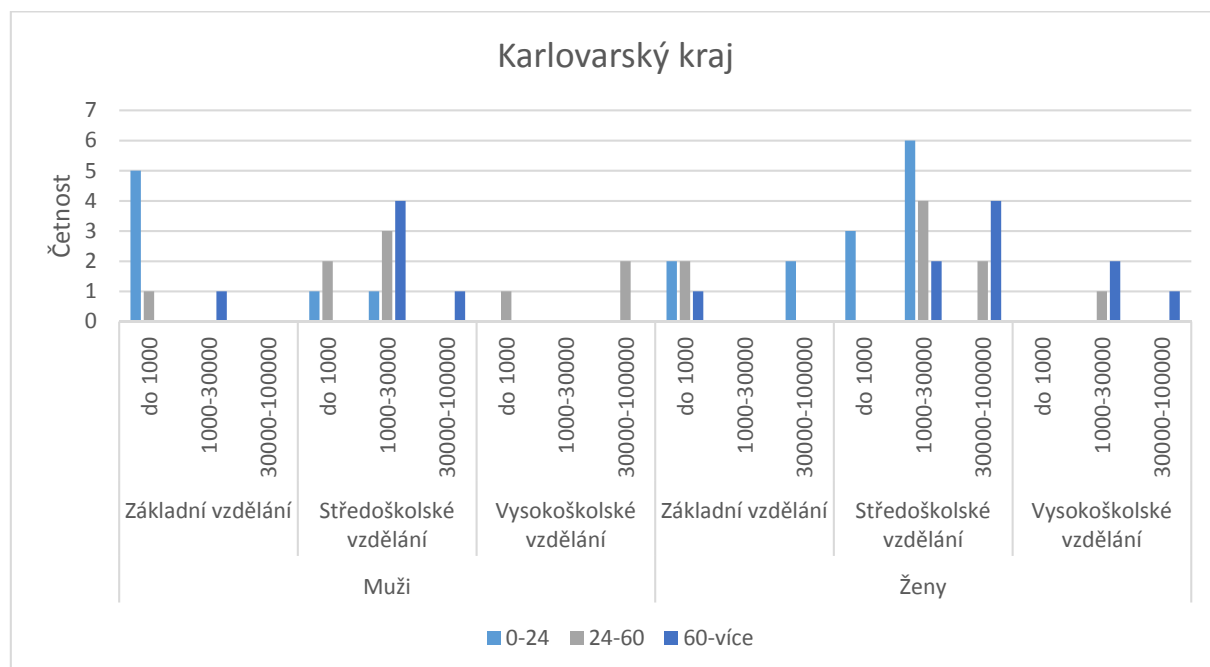
- věk 0-24 let - 1 muž se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel
- věk 24-60 let – 2 muži se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena se základním vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000

obyvatel, 3 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy s vysokoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel

- 60 - více let – 1 muž se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 4 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 muž s vysokoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 1 žena se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 žena se základním vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 4 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 5 žen se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena s vysokoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel

Nesprávně vnímá terorismus v Karlovarském kraji:

Obrázek 8 - Nesprávně vnímaný terorismus v Karlovarském kraji

Zdroj: vlastní zpracování

- 0-24 let – 5 mužů se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící

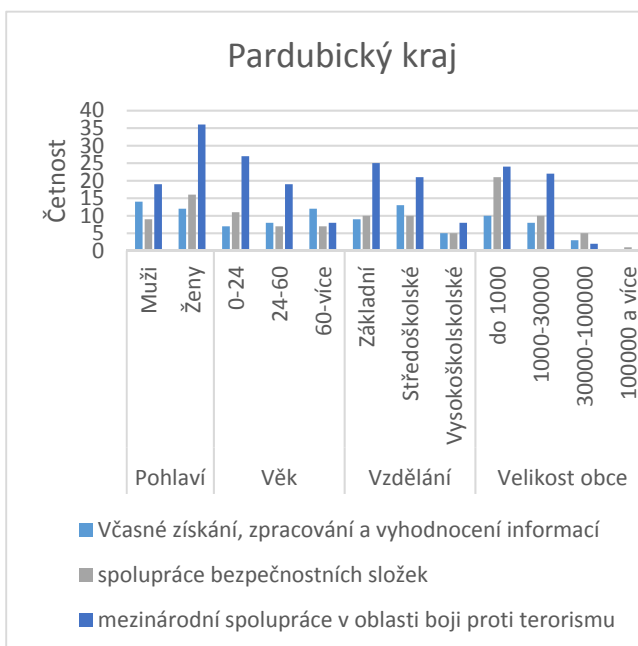
- v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 6 žen se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 3 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel,
- 24-60 let – 1 muž se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 3 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 muži s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 muž s vysokoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se základním vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 4 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 2 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel,
  - 60 – více let – 1 muž se základním vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 4 muži se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 1 muž se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 1 žena se středoškolským vzděláním žijící v obci do 1 000 obyvatel, 2 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 4 ženy se středoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel, 2 ženy s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 1 000 – 30 000 obyvatel, 1 žena s vysokoškolským vzděláním žijící v obci 30 000 – 100 000 obyvatel.

Celkový počet správných odpovědí zaznamenal 194 respondentů z celkových 293 (tj. 66 %). Tzn., že necelá polovina respondentů nedokázala správně určit, co je terorismus.

V Pardubickém kraji správně odpovědělo 106 respondentů ze 151 (tj. 70,2 %). Tzn., že 45 respondentů z Pardubického kraje bude dále vyřazeno z dotazníkového šetření. V Karlovarském kraji tuto odpověď zvolilo 88 respondentů z celkového počtu 142 (tj. 61,9 %) a bude zde vyřazeno 54 respondentů.

Otázka č. 2 – Co je podle Vás důležitý krok v úspěšném boji proti terorismu v ČR?

Obrázek 9 - Otázka č. 2 Pardubický kraj

Obrázek 10 - Otázka č. 2 Karlovarský kraj

Zdroj: vlastní zpracování

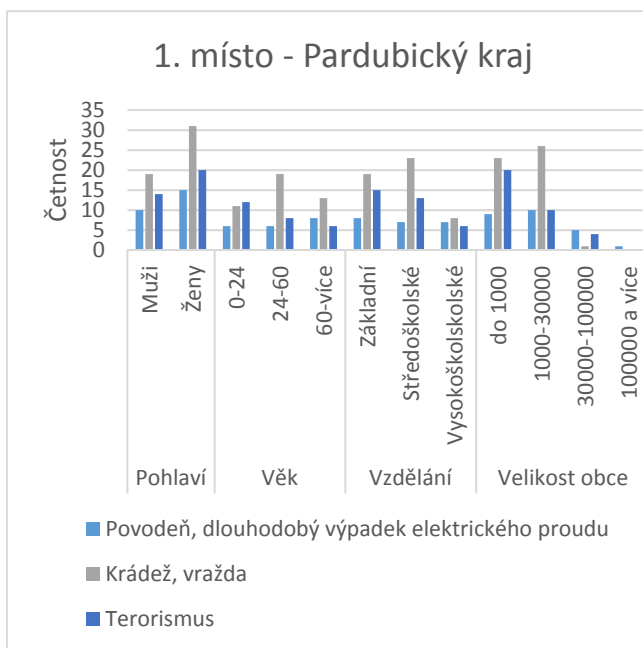
Zdroj: vlastní zpracování

Nejčastější odpověď v obou krajích je *mezinárodní spolupráce v boji proti terorismu* (Pardubický kraj – 52 %, Karlovarský kraj – 50 % respondentů). Dále pak *včasné získání, zpracování a vyhodnocení informací* (Pardubický kraj – 25 %, Karlovarský kraj – 28 %). A jako poslední volili možnost *spolupráce bezpečnostních složek* (Pardubický kraj – 23 %, Karlovarský kraj – 22 % respondentů).

Otázka č. 3 – Čím se cítíte být nejvíce ohrožen?

Vyhodnocení této otázky bude prezentováno na 6 obrázcích. Každý vybraný kraj bude mít 3 obrázky, jako první zde budou ty, které znázorňují, kolik respondentů zvolilo dané odpovědi na prvním místě, dále bude následovat odpovědi na druhém místě a jako poslední odpovědi na místě třetím.

Obrázek 11 - Otázka č. 3 (1. místo) - Pardubický kraj

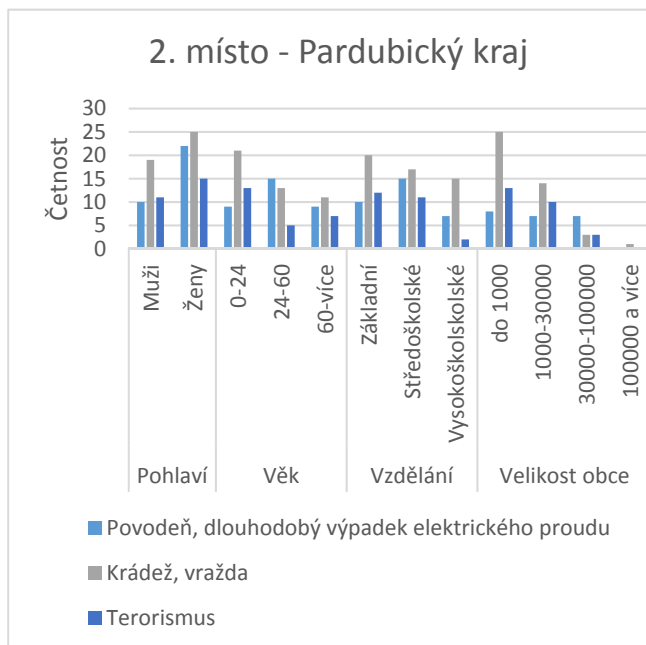
Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 12 - Otázka č. 3 (1. místo) - Karlovarský kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 13 - Otázka č. 3 (2. místo) Pardubický kraj

Zdroj: vlastní zpracování

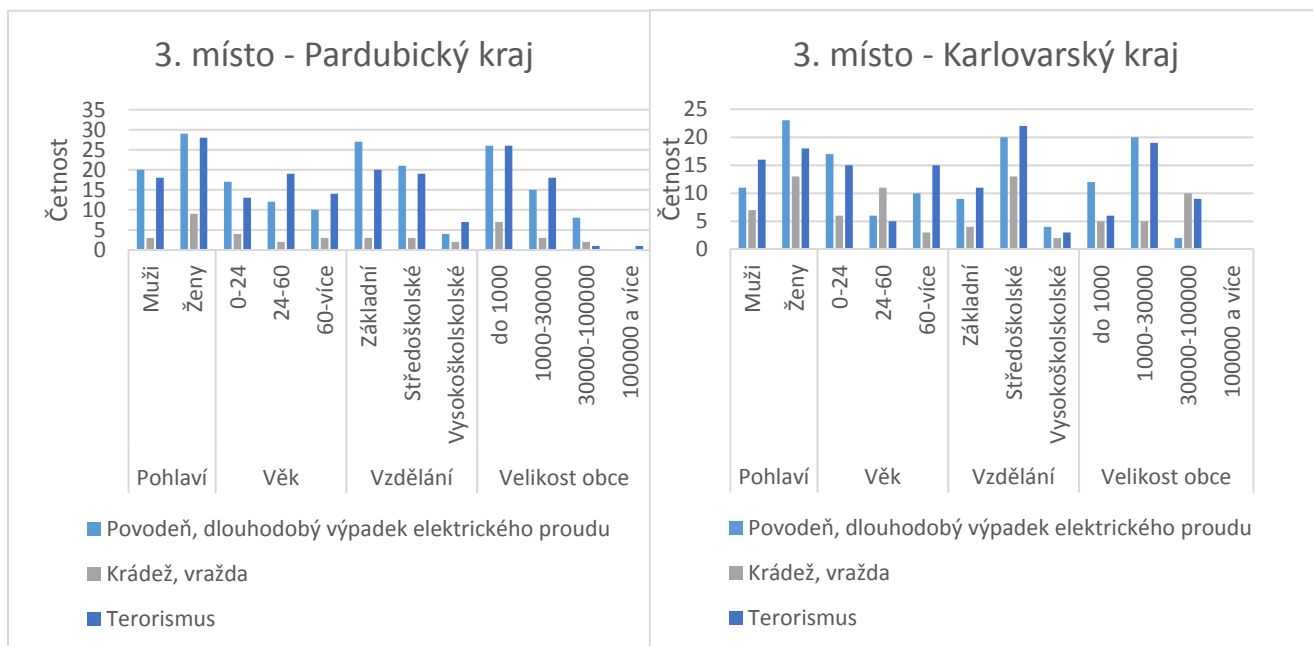
Obrázek 14 - Otázka č. 3 (2. místo) Karlovarský kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Obrázek 15 - Otázka č. 3 (3. místo) Pardubický kraj

Obrázek 16 - Otázka č. 3 (3. místo) Karlovarský kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Zdroj: vlastní zpracování

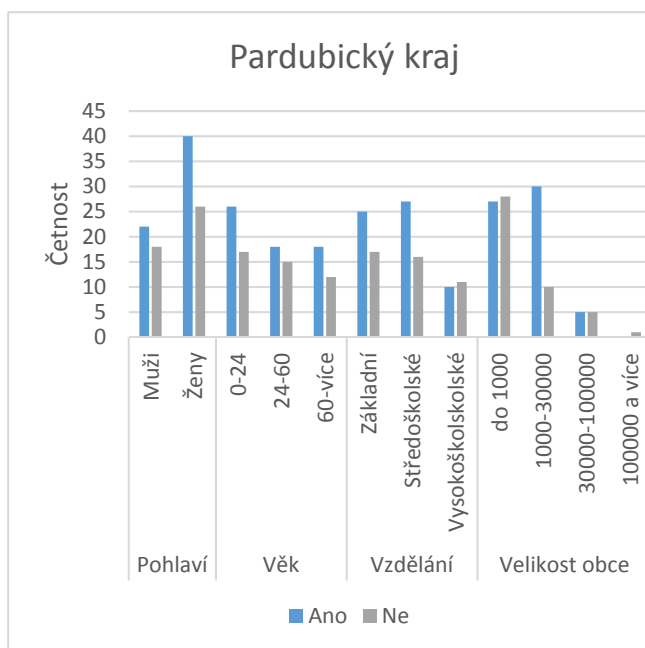
Povodeň, dlouhodobý výpadek elektrického proudu – tuto odpověď zvolilo na první místo 24 % respondentů z Pardubického kraje a 30 % z Karlovarského kraje. Jako druhou možnost pak 47 % z Pardubického kraje a 32 % z Karlovarského. A jako poslední možnost tuto odpověď zvolilo 32 % respondentů z Pardubického kraje a 39 % z Karlovarského.

Krádež, vražda – tuto odpověď na prvním místě volilo z Pardubického kraje 30 % respondentů a z kraje Karlovarského to bylo 45 % respondentů. Na druhé místo to poté řadilo 42 % Pardubických respondentů a 31 % Karlovarských. A jako třetí možnost 25 % respondentů z Pardubického kraje 22 % z Karlovarského.

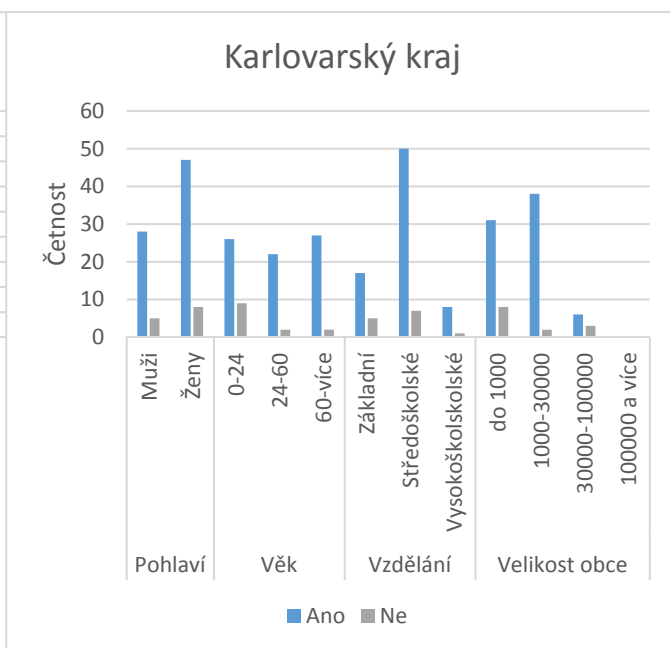
Terorismus – tuto odpověď zařadilo na první místo 46 % respondentů z Pardubického kraje a 25 % respondentů z kraje Karlovarského. Na druhé místo tuto odpověď zařadilo 11 % respondentů z Pardubického kraje a 37 % respondentů z Karlovarského. A jako třetí možnost tak zvolilo 43 % respondentů z Pardubického kraje a 39 % z Karlovarského.

Otázka č. 4 – Je současný stav péče o bezpečnost z hlediska ohrožení terorismem v ČR dostačující?

Obrázek 17 - Otázka č. 4 Pardubický kraj

Obrázek 18 - Otázka č. 4 Karlovarský kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Zdroj: vlastní zpracování

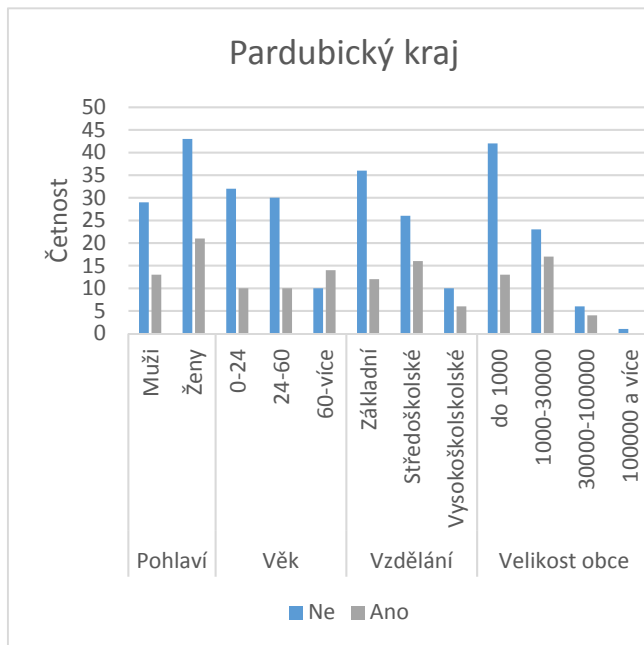
Z obrázku 17 a 18 vyplývá, že pro Karlovarský kraj je současný stav péče o bezpečnost z hlediska ohrožení terorismem v ČR více dostačující, než je v Pardubickém kraji. Respondenti z Karlovarského kraje odpovídali více *ano* ve všech identifikačních skupinách, celkem tuto odpověď zvolilo 85 % respondentů. Ti, co odpověděli *ne* (15 % respondentů), by posílili např. tyto orgány, složky nebo instituce: Armáda ČR, Policie ČR, Bezpečnostní informační služba, Celní správa, Hasičský záchranný sbor ČR, zpravodajské služby. Avšak v Pardubickém kraji už tato odpověď nebyla tak jednoznačná. Pouze 58 % respondentů z Pardubického kraje odpovědělo *ano*. Zbýlých 42 % odpovědělo *ne*. Ti by posílili zejména integrovaný záchranný systém.

Ačkoli na tuto otázku odpovědělo kladně 85 % respondentů z Karlovarského kraje a 58 % z Pardubického, ani tak to není většina respondentů (tj. 90 %), tudíž lze předpokládat, že se obyvatelé České republiky necítí bezpečně z hlediska ohrožení terorismem.

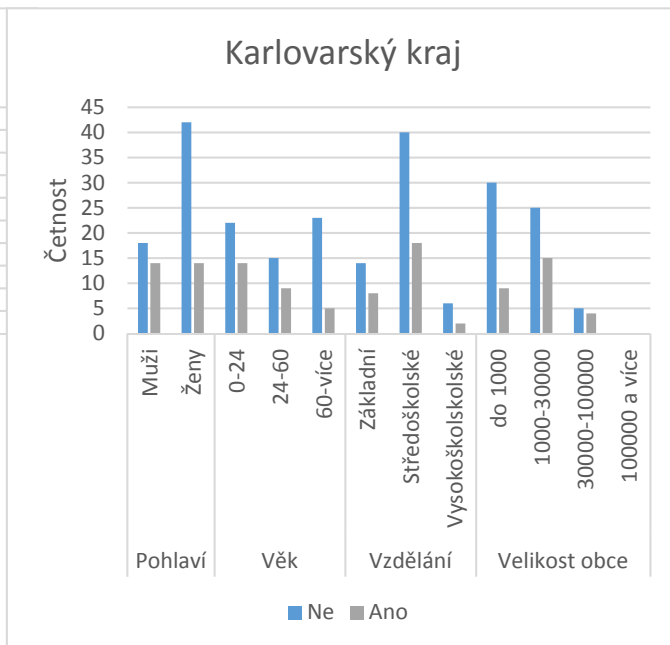

Otázka č. 5 – Očekávatelné teroristické útoky jsou na místech s vysokou koncentrací lidí. Ocitli jste se v posledních dvou letech v podobné situaci?

Obrázek 19 - Otázka č. 5 Pardubický kraj

Obrázek 20 - Otázka č. 5 Karlovarský kraj

Zdroj: vlastní zpracování

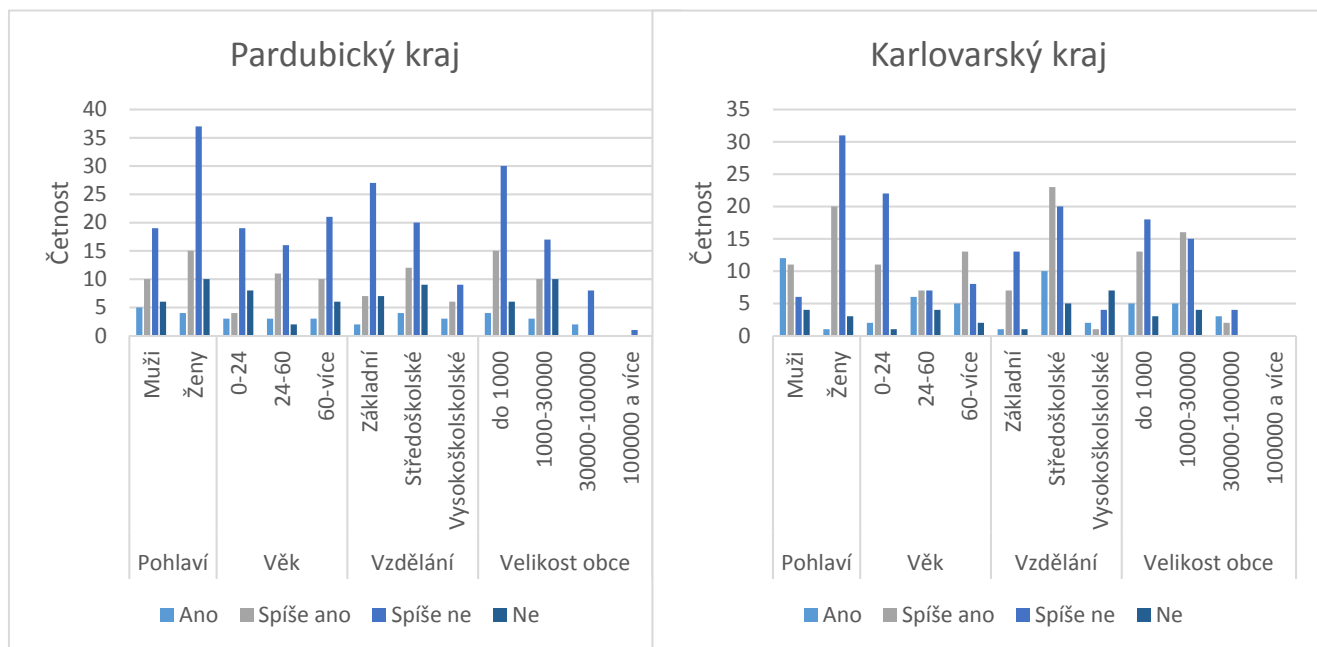
Zdroj: vlastní zpracování

V tomto případě dopadli respondenti z obou krajů naprosto stejně. 68 % respondentů se neocitlo v posledních dvou letech na místě s vysokou koncentrací lidí. Zbýlých 32 % zaznamenali tato opatření: zvýšená pozornost Policie ČR nebo městské policie, zvýšená kontrola zavazadel, zátarasy.

Otázka č. 6 – Myslíte si, že je terorismus pro Českou republiku aktuální hrozba?

Obrázek 21 - Otázka č. 6 Pardubický kraj

Obrázek 22 - Otázka č. 6 Karlovarský kraj

Zdroj: vlastní zpracování

Zdroj: vlastní zpracování

Odpověď *ano* volilo 8 % respondentů z Pardubického kraje a 15 % z Karlovarského. *Spíše ano* pak 24 % z kraje Pardubického a 35 % z Karlovarského. Jako další odpověď *spíše ne* volilo 53 % respondentů z Pardubického kraje a 42 % z kraje Karlovarského. Jako poslední možnost odpovědi byla *ne*, tu volilo 15 % respondentů v Pardubickém kraji a 8 % v Karlovarském kraji. Jak je možno vidět, nejčastější odpověď v obou krajích byla *spíše ne*.